

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL° XVI. N-RO 186.

JUNIO, 1920.

PREZO 4 PENCOJ. AFRANKITE 5 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—En Britujo, aŭfrankite: por unu jaro, 5 ŝilingoj; unu numero, 5 penceoj.

Eksterlande, aŭfrankite: por unu jaro, 5 ŝilingoj per poŝtmandato aŭ 25 respond-kuponoj kun poŝtsignoj.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiu monato. Sin turni al la Sekretario, 17, *Hart-street*, London, W.C.1.

REDAKCIO.—Manuskriptojn, k.t.p., oni volu sendi al la Redakcio, 17, *Hart-street*, London, W.C.1. Tradukintoj antaŭ ol sendi siajn verkojn volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Redakcio rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj, sinturni al la Administracio, THE BRITISH ESPERANTIST, 17, *Hart-street*, W.C.1.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 3 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
La Kongreso de Britaj Esperantistoj en Birmingham	81
Rakontoj el la Biblio. D-ro L. L. ZAMENHOF	82
Esperanto in Scotland. JOHN BEVERIDGE, B.D.	83
Competition for Boys and Girls. JANE BAIRD.	85
La Perdita Rubando, monologo por knabino. L. BRIGGS.	86
La Nederlanda Lingvo per Esperanto. J. W. SEVENHUIJSEN.	87
Dek-dua Universala Kongreso de Esperanto	88
Vojaĝo el Anglujo al Polujo. J. D. APPLEBAUM.	89
Dek-kvina Skota Kongreso en Edinburgo	90
Coming Events—Chronicle	91
Libraro kaj Gazetaro	93
B.E.A. List of Guarantors, 1920.	95
B.E.A. Candidates for Membership, New Fellows, Examinations, Council Meeting, Donations, F.K.I.	96

La Kongreso de Britaj Esperantistoj en Birmingham.

Jus finĝis, la 25an de Majo, en tiu granda industria urbo la ĉiujara renkontiĝo de la brita samideanaro. Pro tio, ke ni ne deziras tro malfruigi la aperon de la nuna numero, ni decidis ne doni ĉi tie plenan raporton pri ties okazintaĵoj; tamen, por iomete kontentigi la senpacientiulojn kaj la malfeliĉajn neĉeestintojn, ni mallonge citos kelke da faktoj, kiuj montros, ke malgraŭ nombro da neatenditaj malfacilaĵoj la organizintoj plene sukcesis prepari por ni kongreson certe ne malpli utilan por la propagando kaj agrablan por la partoprenantoj, ol iu de la antaŭaj. La fakto, ke el pli ol 350 aliĝintoj pli ol 300 venis en varmega vetero al urbego preskaŭ sen allogaĵoj por la ordinara libertaga vizitanto, estas forta signo de la daŭra entuziasmo de la Esperantistoj por ilia afero. Jen la plimulto de lokoj reprezentitaj: Accrington, Ashby-de-la-Zouch, Bagshot (Surrey), Barry, Bath, Birmingham, Bournemouth, Bournville, Bradford, Burnley, Burton, Cardiff, Cheltenham, Coventry, Chorley, Croydon, Dublin, Eccles, Edinburgh, Gateshead, Handsworth, Hanley, Harrowgate, Hastings, Herne Bay, Huddersfield, Keighley,

Kettering, Kingston-on-Thames, Kings Norton, Lampeter, Leeds, Leicester, Leith, Liverpool, London, Manchester, Merthyr Tydvil, Preston, St. Helens, Sheffield, Smethwick, Southport, Tisbury (Wilts.), Wisbeach kaj Worcester.

Rilate al la propagandaj rezultatoj de la Kongreso estas iom tro frue diri ion tre definitivan, tamen ni jam scias, ke sekve de la granda publika kunveno la 22an de Majo almenaŭ ses lokaj anaroj faris aranĝon tuj enkonduki la instruadon de Esperanto.

Diservoj en la Katedralo kaj en alia preĝejo kondukataj de la Eklezia Ligo estis specialaĵoj de ĉi tiu kongreso, kaj ili faris bonegan impreson.

El financa vidpunkto ni povas plezure sciigi, ke la kunveno de B.E.A. garantiantoj, dank' al la penoj de Sinjoroj Merchant kaj Chatterton, bone sukcesis, kaj la sumo jam garantiita nun staras je pli ol kvincent funtoj.

Pri la organizado de la tuta afero ni aŭdis nenion krom laŭdo, kaj ni ŝuldas la plej korajn dankojn pro tio al niaj sindonaj, nelacigeblaj amikoj CECIL C. GOLDSMITH, J. T. TAYLOR kaj ERIC BIDDLE.

Rakontoj el la Biblio

tradukitaj de D-ro L. L. ZAMENHOF.

(redaktitaj laŭ afabla permeso de la Esperantista Biblia Komitato).

VI. David kaj Bat-Ŝeba.

En la tempo, kiam la reĝoj eliras milite, David sendis Joabon kune kun siaj servantoj kaj kun ĉiuj Izraelidoj, kaj ili faris ruinigadon inter la Amonidoj, kaj sieĝis Raban; sed David restis en Jerusalemon.

Okazis, ke vespere David leviĝis de sia kuŝejo kaj ekpromenis sur la tegmento de la reĝa domo, kaj li ekvidis de la tegmento virinon, kiu sin lavis; kaj la virino estis tre belaspekta. Kaj David sendis, por demandi pri la virino; kaj oni diris al li, ke ŝi estas Bat-Ŝeba, filino de Eliam, edzino de Uria, la Ĥetido. Tiam David sendis senditojn, por preni ŝin, kaj ŝi venis al li, . . . kaj ŝi revenis en sian domon.

Tiam David sendis al Joab:—"Sendu al mi Urian, la Ĥetidon." Kaj Joab sendis Urian al David. Kiam Uria venis al li, David demandis pri la farto de Joab, kaj pri la farto de la popolo, kaj pri la sukceso de la milito. Kaj David diris al Uria:

— Iru en vian domon, kaj lavu viajn piedojn. Kaj Uria eliris el la domo de la reĝo, kaj lin sekvis donacoj de la reĝo. Sed Uria dormis ĉe la eniro de la domo de la reĝo, kune kun ĉiuj servantoj de lia sinjoro, kaj li ne iris en sian domon.

Kaj oni raportis al David, dirante: Uria ne iris en sian domon.

Tiam David diris al Uria:

— Vi venis ja de la vojo, kial do vi ne iris en vian domon?

Kaj Uria respondis al David:

— La kesto kaj Izrael kaj Jehuda troviĝas en tendoj, kaj mia sinjoro Joab kaj la servantoj de mia sinjoro bivakas sur la kampo; kaj mi irus en mian domon, por manĝi kaj trinki, kaj dormi kun mia edzino? Mi ĵuras per via vivo kaj per la vivo de via animo, ke mi ne faros tion.

Tiam David diris al Uria:

— Restu ĉi tie ankoraŭ hodiaŭ, kaj morgaŭ mi forliberigos vin.

Kaj Uria restis en Jerusalemon tiun tagon kaj la sekvantan. Kaj David invitis lin, ke li manĝu kaj trinku ĉe li, kaj ebriigis lin. Vespere li eliris, por dormi sur sia kuŝejo kun la servantoj de sia sinjoro, sed en sian domon li ne iris.

Matene David skribis leteron al Joab, kaj

sendis ĝin per Uria, kaj en la letero li skribis jenon:

"Metu Urian en la fronton de la plej forta batalo, kaj deturnigu de li, ke li estu frapita kaj mortu."

Tial, kiam Joab sieĝis la urbon, li metis Urian sur la lokon, pri kiu li sciis, ke tie estas la plej fortaj viroj. Kiam la loĝantoj de la urbo eliris kaj ekbatalis kontraŭ Joab, falis kelka nombro el la servantoj de David, kaj mortis ankaŭ Uria, la Ĥetido.

Joab sendis kaj raportigis al David ĉiujn cirkonstancojn de la batalo, kaj al la sendito li donis tian ordonon: "Kiam vi finos raportoj al la reĝo ĉiujn cirkonstancojn de la batalo, kaj la reĝo ekkoleros kaj diros: 'Kial vi alproksimiĝis al la urbo, por batali? Ĉu vi ne sciis, ke oni pafos de la muro? Kiu mortigis Abimeleĥon, filon de Jerubeŝet? Ĉu ne virino ĵetis sur lin de la muro muelŝtonon, ke li mortis en Tebec? Kial vi alproksimiĝis al la muro?' tiam diru: 'Ankaŭ via servanto Uria, la Ĥetido, mortis'."

La sendito iris, kaj venis kaj raportis al David ĉion, por kio sendis lin Joab.

Kaj la sendito diris al David:

— Kiam tiuj homoj montriĝis pli fortaj ol ni, kaj eliris kontraŭ nin sur la kampon, ni komencis premi ilin al la eniro en la pordegon. Tiam la pafistoj pafis sur viajn servantojn de sur la muro, kaj pereis kelkaj el la servantoj de la reĝo, kaj ankaŭ via servanto Uria, la Ĥetido, mortis.

Tiam David diris al la sendito:

— Tiel diru al Joab: "Ne afliktiĝu pro tio, ĉar la glavo formanĝas jen tiun, jen alian. Plifortigu vian militon kontraŭ la urbo, kaj detruu ĝin, kaj estu kuraĝa."

Kiam la edzino de Uria aŭdis, ke mortis ŝia edzo Uria, ŝi funebriis pro sia edzo. Kiam pasis la funebro, David sendis, kaj prenis ŝin en sian domon; kaj ŝi fariĝis lia edzino, kaj ŝi naskis al li filon.

Sed la faro, kiun faris David, malplaĉis al la Eternulo. Kaj la Eternulo sendis al David Natanon, kaj ĉi tiu venis al li, kaj diris al li:

— En unu urbo estis du viroj, unu riĉulo kaj la dua malriĉulo. La riĉulo havis tre multe da ŝafoj kaj bovoj. Kaj la malriĉulo havis nenion, krom unu malgranda ŝafeto, kiun li aĉetis kaj nutris, kaj ĝi elkreskis ĉe

li kaj ĉe liaj infanoj kune kun ili; el lia peco ĝi manĝadis, el lia kaliko ĝi trinkadis, kaj sur lia ŝino ĝi dormadis, kaj ĝi estis por li kiel filino. Sed venis gasto al la riĉa homo, kaj ĉi tiu domaĝis preni el siaj ŝafoj aŭ bovoj, por prepari ion por la gasto, kiu venis al li, kaj li prenis la ŝafeton de la viro malriĉa, kaj preparis ĝin por la homo, kiu venis al li.

Tiam forte ekflamis la kolero de David kontraŭ tiu homo, kaj li diris al Natan:

— Mi ĵuras per la Eternulo, ke morti devas la homo, kiu tion faris; kaj pro la ŝafeto li repagu kvaroble, pro tio, ke li faris tion, kaj ke li agis senkompatate.

Tiam Natan diris al David:

— Vi estas tiu homo. Tiele diras la Eternulo, Dio de Izrael: "Mi sanktoleis vin reĝo super Izrael, kaj Mi savis vin el la mano de Saul, kaj Mi donis al vi la domon de via sinjoro, kaj la edzinojn de via sinjoro sur vian ŝinon, kaj Mi donis al vi la domon de Izrael kaj Jehuda; kaj se tio ne sufiĉus, Mi aldonus ankoraŭ tion kaj alian. Kial do vi malŝatis la vorton de la Eternulo, farante malbonon antaŭ Liaj okuloj? Urian, la Ĥetidon, vi mortigis per glavo, kaj lian edzinon vi prenis al vi kiel edzinon, post kiam vi lin mortigis per glavo de la Amonidoj. Nun ne malaperos el via domo la glavo eterne, pro tio, ke vi malŝatis Min, kaj prenis la edzinon de Uria, la Ĥetido, ke ŝi estu via edzino." Tiele diris la Eternulo: "Jen Mi venigos sur vin malbonon el via domo; kaj Mi prenos viajn edzinojn antaŭ viaj okuloj, kaj fordonos al via konkuranto. ... Ĉar vi agis sekrete, sed Mi faros tiun aferon antaŭ la tuta Izrael kaj antaŭ la suno."

Tiam David diris al Natan:

— Mi pekis antaŭ la Eternulo.

Kaj Natan diris al David:

— La Eternulo forigis vian pekon. Vi ne mortos. Sed ĉar vi per tiu faro incitis la malamikojn de la Eternulo, tial la filo, kiu naskiĝis al vi, mortos.

Kaj Natan iris en sian domon.

Kaj la Eternulo frapis la infanon, kiun la edzino de Uria naskis al David, kaj ĝi dange malsaniĝis.

Kaj David ekpreĝis al la Eternulo pri la infano, kaj David fastis, kaj li eniris, kaj pasigis la nokton sur la tero. Kaj ekinsistis super li la plejaĝuloj de lia domo, por igi lin leviĝi de la tero, sed li ne volis, kaj li ne manĝis kun ili.

En la sepa tago la infano mortis. Kaj la servantoj de David timis sciigi al li, ke la infano mortis, ĉar ili pensis: Jen dum la infano ankoraŭ vivis, ni parolis al li, kaj li ne aŭskultis nian voĉon; kiel do ni diros al li,

ke la infano mortis? Li faros ian malbonon.

Sed kiam David vidis, ke liaj servantoj murmuretas inter si, li komprenis, ke la infano mortis; kaj David diris al siaj servantoj:

— Ĉu la infano mortis?

Kaj ili respondis:

— Ĝi mortis.

Tiam David leviĝis de la tero, lavis sin, kaj oleis sin, kaj ŝanĝis siajn vestojn, kaj iris en la domon de la Eternulo, kaj ador-kliniĝis. Poste li venis en sian domon, petis, ke oni donu al li panon, kaj li manĝis. Tiam diris al li liaj servantoj:

— Kion signifas tio, kion vi faris? Dum la infano estis ankoraŭ vivanta, vi fastis kaj ploris; kaj kiam la infano mortis, vi leviĝis kaj manĝis!

Kaj li respondis:

— Dum la infano ankoraŭ vivis, mi fastis kaj ploris, ĉar mi pensis: Kiu scias? eble la Eternulo indulgos min, kaj la infano vivos. Sed nun ĝi mortis. Por kio do mi fastos? Ĉu mi povas ankoraŭ revenigi ĝin? Mi iros al ĝi, sed ĝi ne revenos al mi.

Kaj David konsolis sian edzinon Bat-Ŝeban.

[Ĉiuj rajtoj rezervitaj.]

Esperanto in Scotland.

Scotsmen early enjoyed the blessing that gave many of her sons the desire to travel and visit other countries. The Scot abroad is proverbial. Latin, in the early days, enabled a Scotsman to feel at home among scholars anywhere; but there were good Scots who never had facility with the Latin tongue. And so we find among the foremost pioneers of an international artificial language two Scotsmen who lived and laboured more than two and a half centuries ago. One was Professor George Dalgarno, of Aberdeen, who in 1661 attempted to solve the problem by a universal and philosophical sign language, and that distant sage perchance gave his fellow citizens a love for the problem, since Aberdeen was one of the first towns in Scotland to welcome Esperanto. The other pioneer was Sir Thomas Urquhart of Cromartie, who published an "Introduction to the Universal Language" which shows erudition, ingenuity, and the Esperantist spirit. Not long ago in Fort Augustus after a lecture on Esperanto a descendant of his resolved to take up the study of Dr. Zamenhof's successful solution of the Babel problem.

Although there is a record of the acknowledgment of Dr. Zamenhof's "Dua Libro"

by the University of Edinburgh in 1888, Professor Sarolea seems to have been the first to introduce Esperanto practically to Scotland. As early as 1900 we find him and Professor Patrick Geddes as signatories to the Memorial sent to the international associations about to meet in the Paris Exhibition urging the appointment of a Delegation to consider the question of an International Language. In the next year or two a few of the University Circle became interested in the new language, and in the month of July, 1903, a group was formed in Edinburgh with Professor Sarolea as president, and Miss Tweedie, M.A., as secretary. But three months earlier an address on Esperanto was delivered in Glasgow Christian Institute by M. Chartier, B. ès L. of Paris University. He had accepted an invitation by Mr. J. Hunter to tell the Glasgow people what Esperanto is, and as a result, a month later, the GLASGOW Esperanto Society was founded, and with varying fortunes has been in active operation ever since. The first president was Mr. J. C. Scott, and other office-bearers were Messrs. E. G. Smith and R. J. McLaren. Among the earliest Esperantists from Glasgow in Zamenhof's *Adresaro* are Miss Maud S. Yuille (8425) and Mr. G. D. Buchanan (8820). It is worth noting that they are still on the active list. Glasgow Esperantists early recognised the value of Esperanto for practical affairs. An Esperanto Agency was established in the City, and its registration of the word "Esperanto" as a telegraphic address is understood to be the first in the world, as also its registration of the word as a trade mark. Glasgow was one of the first towns to have Esperanto in its evening schools as an official subject, and it is now taught in at least one of its day schools, as well as in the Labour College. The Glasgow press has long been favourable to Esperanto and can be depended on to give adequate reports of anything interesting in the Esperanto world. But although Glasgow formally had the start of Edinburgh, EDINBURGH Esperanto Society has all along been the most influential one in Scotland. Mr. William Morrison was one of the first enthusiasts. After three months study of the language, he obtained the Diploma of the Société Française pour la Propagation de Esperanto in 1903. Mr. J. M. Warden, now president of the British Esperanto Association, first learned of Esperanto from a French stenographic journal and afterwards from the *Review of Reviews*. He went to the Boulogne Congress somewhat sceptical, but came away thoroughly

convinced that Esperanto had a great future. On his return he sought out Mr. Morrison, and also Miss Muir, who had been at Boulogne, but whom he had not met there. They approached Professor Sarolea who undertook to give a Lecture in the University to which the public would be invited. That lecture crowded out the Professor's classroom and the audience overflowed into the largest class-room in the University. The lecture gave the impulse which started the Edinburgh society on the right lines. Professor Sarolea continued as president for a while and Miss Muir became secretary, with Mr. Warden as treasurer.

The following year Mr. Warden was elected president and Mr. Page secretary, and a period of great activity followed. In 1907 after the Cambridge Congress, and a memorable Esperanto Week, conducted by Professor Christen in the Queen's Hall, the membership rose to 366 which is understood to be the highest figure yet attained by any Esperanto group in Great Britain. Naturally some of these members lost their early enthusiasm, but many first-class Esperantists remained and they have never faltered in their allegiance to the Zamenhof ideal.

Professor Christen had first been associated with Esperanto in ABERDEEN, where in 1904 he founded a vigorous group, with Mr. Donaldson S. Rose as secretary, and with a pioneer group magazine, "La Norda Stelo." On his leaving the Granite City the group's activities ceased; but in 1917 an address by Mr. Warden to the Aberdeen branch of the Educational Institute of Scotland called attention to the subject, and another address in the following year by Mr. J. Bredall, London, inspired Mr. D. S. Rattray, Mr. George Jarvis, Rev. Henry Dawtrey, and Miss Constance Ogston to take up Esperanto in earnest, and in the autumn of 1918 there was a class of 50, which has developed into a group which promises to be one of the best which Scotland possesses.

In DUNDEE the pioneers were M. Jean Duchene, Mr. Alexander Pride, and Miss King, a well-known journalist. In October, 1906, Miss King delivered a lecture on Esperanto, and among those enlisted were Mr. J. MacLachlan, the City Librarian, Miss Lois Beveridge and her father, Rev. John Beveridge. An active group was formed and ere long there were about 100 Esperantists in the town and various classes and sub-groups were meeting. Mr. A. A. Slidders became secretary, a position he has held ever since. An application from PERTH led to Miss Beveridge visiting the

Fair City weekly until Esperanto got a footing there with Mr. G. A. Brown as secretary and instructor. After his departure to South America the group meetings fell off, although individual members are keeping up their acquaintance with the language.

One of the oldest groups is that at ST. ANDREWS where there is a pioneer Mr. J. T. Haxton, who was one of the founders of the B.E.A. and possesses an Esperanto Diploma of the French Society granted before the days when the B.E.A. issued a Diploma. Mention can only be made of the groups at MONTROSE (Mr. J. D. Simpson), LEITH (Mr. James Robbie), GREENOCK (Mr. R. W. MacFarlane), KILMARNOCK (Rev. William Ross) and COWDENBEATH (Dr. J. Boyd Primmer). In PARTICK, LARKHALL, and elsewhere there are self-denying enthusiasts round whom the local *samideanoj* gather. There are at present eleven groups in the Scottish Federation, a Federation which was founded in 1910 and owes much to the enthusiastic efforts of its secretaries, Mr. James Robbie and Mr. Cedric F. White.

Courses with salaried teachers are held under the Educational Authorities in Glasgow, Edinburgh, Aberdeen, Leith, Fife, and Lanarkshire, at The Women's International League (Glasgow Branch), the Scottish Labour College, Donaldson's Hospital, Edinburgh, and Gallowflat School, Rutherglen.

In June 1906, the first Congress of Scottish Esperantists was held in Stirling. Since then the Congress has been an annual event and this year the Congress will occur in the place of beginnings, the University of Edinburgh. It may be recalled that the first British Congress was also held in Edinburgh.

Scotland has rendered varied services to the cause, in literature and in many other ways, but perhaps its most useful has been the publication of the "Edinburgh" Pocket Esperanto Dictionary, whose editors, Mr. J. M. Warden, Mr. William Harvey, and Miss Jane Baird have placed all English-speaking Esperantists under a constant debt of gratitude.

JOHN BEVERIDGE, B.D.

To Save the Children in Vienna.

PLEASE HELP!

Contributions received by The Friends' Emergency and War Victims Relief Committee for the ESPERANTIST COMMITTEE IN VIENNA:

	£	s.	d.
Already acknowledged	13	19	0
S. M. Megahy, Preston	0	2	6
Mrs. Dilworth Abbott	0	2	6
J. F. Dinslage, London	5	0	0
Australian Esperantist Association	4	15	0
Miss K. Furner, Bournemouth	0	10	0
J. Bredall, London	1	0	0
	£25	9	0

Competition for Boys and Girls.

Conducted by
Miss JANE BAIRD.

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o Miss JANE BAIRD, 95, Bellevue Road, Edinburgh, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Competition special prizes will be awarded to those who obtain the highest number of marks.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

SIXTH COMPETITION.

Postcards to be sent not later than 21st June.

(a) Senkapigo.

By beheading a root obtain a new root.

1. Senkapigu birdon	kaj ricevu parencon.
2. " beston	" " alian beston.
3. " mineralaĵon	" " kaptilon.
4. " numeron	" " trinkaĵon.
5. " parton de la korpo	" " mineralaĵon.
6. " ŝipveturon	" " floron.
7. " floron	" " esprimon de gojo.
8. " malsanon	" " arbon.
9. " moluskon	" " apartenaĵon de ŝipo.
10. " lecionaron	" " beston.

(b) Vizitkarto.

Divenu mian profesion, kunmiksante kaj uzante ĉiujn literojn sur mia vizitkarto.

1

DON F. TROUST
KIEV.

2

ESTER POIS
NINON.

RESULT OF THE FOURTH COMPETITION.

GODFREY NELSON (age 13),
Green Lane C. School, Patricroft.

Honours List (14 marks).—John Aitken, Thos. Cuthbert, Jas. Dickson, Jas. Donaldson, Jas. Finlay,

Meg. Fleming, Ada Fraser, Wm. Fraser, David Hutchison, Annie Hutton, Daniel Jack, Wm. Kinghorn, Bella Leiper, Thos. Macdonald, Muriel Macmillan, Geo. Pattison, John Ritchie, Alex. Watson, Rich. Wimberley, *Donaldson's Hospital, Edinburgh*; Jas. Ashurst, Geo. Crawshaw, John Drinkle, J. Fletcher, Frank Harley, Arthur Harris, Ernest Humphries, Horace Kenyon, Godfrey Nelson, Frank Pearson, G. Peters, Arthur Senior, Chas. Shadbolt, Walter Smith, John Stanbrook, L. Walker, Frank Ward, Agnes Williams, Kenneth Wilson, *Green Lane C.C. School, Patricroft*; Albert Jones, *Stanley Rd. C. Sch., Worcester*; Jack Severn, *St. John's College, Worcester*.

Hon. Mention (13 marks).—Robt. Jamieson, J. Masson, *Donaldson's Hospital, Edinburgh*; R. Ashcroft, H. Ashworth, Flor. Banks, Jos. Barker, Sam. Beardmore, Ernest Beardshaw, J. Bennett, S. Chapman, Fred Clarke, John Cooke, H. Crompton, John Emery, John Fawcett, Harry Firth, Nora Fitton, Sydney Flawith, Wilfred Gardner, Eric Gordon, Grace Gray, Agnes Hanrahan, Eric Heaton, Annie Jackson, Frank Jackson, Clifford Johnson, Cyril Johnson, Dorothy Johnson, Fred. Jones, Jas. Lamb, Thos. Lea, Frank Lees, Tom Lister, Wm. McClelland, A. McDermott, H. Millward, J. Niven, Ernest North, Marcus Ogden, Harry Owen, Jas. Peters, Thos. Pounder, John Roberts, W. Rostron, Annie Russell, Albert Ryder, Nelson Sheridan, A. Smith, John Thomason, Wm. Thomson, Gerald Ward, Jack Warrington, Samuel Wilkins, Robt. Worsley, Stanley Wright, *Patricroft*; C. Instan, *Stanley Rd. C. School, Worcester*.

SOLUTIONS.

(FOURTH COMPETITION, P. 56).

- (a) Moluskoj :—(1) mitel, (2) krab, (3) ostr, (4) kankr, (5) omar.
 (b) Okupoj :—(1) bot, (2) okul, (3) milit, (4) plug, lak, tond, (5) misi, (6) ŝaf.
 (c) Enigmo :—Cirkuler.

Note.—253 Competitors to date. 17 schools represented.

La Perdita Rubando.

MONOLOGO POR KNABINO.

(*Tablo kun lernejlbroj, k.t.p. Si eniras kaj serĉas maltrankvile.*)

.....Kie ĝi estas?...Ĉu vi vidis mian rubandon, iu el vi? Ĝi estas bela, blua rubando, tute nova, por ligi miajn harojn. Patrino donis ĝin al mi antaŭ nur unu horo. Ŝi diris: "Nu, Flonjo, vi devas zorgi pri tiu rubando; ĝi estas tre multekosta." Ĉio estas multekosta nuntempe, ĉu ne? Mi diris: "Dankon, Patrino, mi tre zorgos." Kaj mi metis ĝin tie, sur la tablo, kaj daŭrigis labori ĉe mia aritmetiko. Poste eniris frateto Johano. Ĉu vi konas nian Johanon? Ĉu ne? Li estas sepjara, kaj li ja estas petolulo. Eĉ patrinon mi aŭdis diri, ke li estas ĉagrenema simieto! Nu, li kaptis

mian novan rubandon, kaj flirtis ĝin. Mi ekkriis: "Malbona knabo, donu al mi la rubandon"; kaj li diris: "Ĉu vi ne volas ricevi ĝin?" kaj evitis min. Mi diris: "Vi malpurigos ĝin!"—ĉar ial la manoj de Johano estas ĉiam malpuregaj. Li moke diris: "Vi ĉiam akiras novajn rubandojn. Ĉu vi vere kredas, ke la plej bela rubando en la mondo povus beligi vin?"

Mi ĉasis lin trifoje ĉirkaŭ la tablo, sed ne povis kapti lin. Do mi diris: "Mi raportos al patrino pri vi." Li komencis danci kaj kanti:

*"Ho raportaĉulino,
 Jen estos via fino!
 Tranĉita estos lango via,
 Formanĝos ĝin hundeto ĉia."*

Malagrabla, malaminda, malgentila knabo, ĉu ne? Fine mi pensis: "Se mi jam ne atentis lin, eble li enuiĝos je la incitado." Do mi sidiĝis ĉe la tablo kaj komencis kalkuli. Duoble tri estas ses—ses kaj tri estas naŭ—duoble naŭ estas dek-kvar—dek-kvar kaj ok estas—estas—...Ho ve, oni ne povas kalkuli, kiam oni estas maltrankvila! Sed baldaŭ Johano venis post mi, kaj metis la brakojn ĉirkaŭ mian kolon, kaj flustris: "Ni amikiĝu, Flonjo!" Mi respondis: "Ne." Li diris: "Donu al mi kison, Flonjo!" kaj mi diris: "Ne; foriru, malbonulo." Do li kriegis: "Prenu vian aĉan rubandon. Jen!" Kaj li frapis la tablon,—tiel,—kaj forkuris el la ĉambro. Sed kiam mi rigardis la tablon, la rubando ne estis tie. Do mi kuris post Johanon,—tiel,—(sin turnas, kaj montras rubandon pingle fiksitan sur la dorso. Returnas sin.) Kial vi ridas? Mi ne povas vidi ion, pro kio ridi. Mi trovis Johanon en la ĝardeno, kaj penis kapti lin, sed li suprenrampis sur pomarbo, kie mi ne povis atingi lin; kaj li ridis, ridegis. Mi tre koleriĝis. Mi kriis: "Donu tuj al mi la rubandon!" Li respondis: "Mi ne havas ĝin." Mi demandis: "Kie do ĝi estas?" Li diris: "Mi lasis ĝin en la ĉambro." Mi kriis: "Vi mensogas." Li diris: "Ne; je mia honoro, mi diras la veron." Do mi revenis por serĉi, sed mi ne povas trovi ĝin. Ho ve, kion mi faros? Eble ĝi estas sub la tablo. (*Sin klinas, kaj tordiĝas; la rubando pendsvingiĝas flanken.*) Ho, jen ĝi estas! Hura! (*Kaptas kaj tiras.*) Kio okazis? Ho-o-o-o! Tiu kanajlo pingle fiksas ĝin al mia dorso, kiam li ŝajnigis deziri kison. (*Ekridas.*) La friponeto! Mi iros lin bati! (*Forkuras.*)

LOUISE BRIGGS.

La Nederlanda Lingvo per Esperanto.

de J. W. SEVENHUIJSEN.

Daŭrigo.

Nun ni vizitas la duan klason. Tie oni estas okupata por lerni pri la tempo. Kioma horo
 Nu bezoeken wij de tweede klasse. Daar is men bezig om te leeren over den tijd. Hoe
 Nu bezûken wej dā twêdā klasā. Dār is men bēzēg om tē lērēn ôvēr dēn tejd. Hû
estas nun? Estas la dek-dua. Je kioma horo vi leviĝas? Mi leviĝas duono de la oka.
 laat is het nu? Het is twaalf nur. Hoe laat staat gij op? Ik sta om half acht op.
 lâť is ət nû? ət is twâlf ŭr. Hû lâť stât geĵ op? Ik stâ om half aĥt op.

Alia lernanto diras: kvarono post la sepa (de la oka).

Een andere leerling zegt: om kwart over zeven.

ən andərə lêling zēĝt: om kvart ôvēr zêvən.

Ankoraŭ alia lernanto estas tre preciza kaj diras: kvardek minutoj de la oka.

Nog een andere leerling is zeer precies en zegt: twintig minuten voor zevene.

Nog ən andərə lêrling is zêr prāsīs en zēĝt: twintēg mīnūtēn vôr zêvənā.

Nomu la tagojn de la semajno:

Zondag, Maandag (Mândag),

Noem de dagen van de week:

Dinsdag, Woensdag, (Wûnsdag),

Nûm dā dāĝen van dā wêk;

Donderdag, Vrijdag en Zaterdag (Zâtərdag).

Diru la nomojn de la monatoj!

Zeg de namen van de maanden!

Zeg dā nāmēn van dā mândēn!

Januari (Janüârî), Februari (Fêbrüârî), Maart (Mârt), April, Mei, Juni (Jünî), Juli (Jülî),
 Augustus, September (Septembər), October (Oktôbər), November (Novembər) en December
 (Dêsembər).

N.B.—Iom post iom mi ne plu aldonos la fonetikon, se mi povas supozi ke la leganto jam
 scias tion.

Kiuj estas la sezonoj?

Respondo:

Welke zijn de jaargetijden?

Antwoord:

Welkē zejn dā jârgētejdēn?

Antwōrd:

Lente, zomer, herfst en, winter.

Nun mi iras al la plej alta klaso; irante al tiu klaso ni priparolas la elparoladon.

Nu gaan wij naar de hoogste klasse, gaande naar die klasse bespreken wij de uitspraak

Nû gān wej nār dā hōĝstē klasē, gande nār dī klasē bēsprēkēn wej dā uitsprāk. .

Se la vokalo staras en la fino de vorto aŭ silabo, estas bona ŝanco, ke ĝi estas vasta kaj

Als de klinker staat op het eind van een woord of lettergreep, is er goede kans, dat hij open is en

Als de klinker stāt op ət ejnd van ən wōrd of letərgreep, is ər ĝūdā kans, dat hej ôpən is en

longa; do en la nomoj de la sezonoj estas nur unu vasta vokalo. *Malfacile estas precize*

lang; dus in de namen van de jaargetijden is slechts een open klinker. Moeilyk is het juist te

lang, dus in dā nāmēn van dā jârgētejdēn is sleĥts ən ôpən klinker. Mûjlēk is het ĵuist tē

distingi la mutajn vokalojn. *Tre ofte estas la prefiksoj, sufiksoj kaj finaĵoj mutaj.*

onderscheiden de stomme klinkers. Zeer dikwijls zijn de voorvoegsels, achteroegsels en iwtgangen

ondərshejdēn dā stomē klinkers. Zêr dikwēls zejn dā vōrvûĝsēls, aĥtərvûĝsēls en iutgāngēn

Ekzemple:

Bij voorbeeld:

Bej vōrbēld:

beloonen (rekompenci); gelooven (kredi); vergeten (forgesi); hoogte (alteco); bakker (bakisto);
 lepel (kulero); naaister (kudristino); vluggerd (rapidulo); plaksel (gluaĵo); gelukkig (feliĉa).

Jus ni atingis la sepan klason.

En tiu klaso estas dek kvar ĝelernantoj, kiuj lernas esperanton.

Juist bereikten wij de zeyende klas. In die klas zijn veertien leerlingen die esperanto leeren.

Juist bərejktēn wej dā zêvānde klas. In dī klas zejn vērtīn lêrlingēn dī esperanto lērēn.

[Tiuĵ, kiuj interesiĝas pri la Nederlanda lingvo, devas aĉeti la Esp.—Ned.—Ned.—Esp.
 Ŝlosiloj kaj Vortaretoj haveblaj ĉe B.E.A.]

XIIa Universala Kongreso de Esperanto

Hago, 8—15 Aŭgusto, 1920.

Kvina kaj sesa homunikoj (mallongigitaj).

Kotizoj.—Ni ripetas, ke la kotizo estas 10 guldenoj sendotaj al la Residentiebank en Hago. Oni sendu per poŝtmandatoj aŭ per ĉekoj. Sendante ĉekon, oni elskribigu ĝin en Nederlanda valuto kaj igu ĝin pagebla je iu granda banko en Nederlando, ĉar la Residentiebank ne havas tiom da internaciaj korespondantoj.

La loka kongreskomitato decidis, ke el sama familio nur la familiestr(in)o bezonas pagi la plenan kotizon (fl. 10), dum ke la ceteraj familiaĵoj *rajtas* pagi la duonan kotizon (fl. 5). Supozeble ne ĉiuj samfamilianoj aplikos tiun rajton.

Garantia fundo.—Ni bedaŭre konstatas, ke ĝis nun nur sumo de 475 guldenoj estas enskribita kaj tio ĉio de Nederlanda deveno. Denove ni ripetas la celon de tiu fundo: se post la kongreso pruviĝus, ke la elspezoj superus la enspezojn, la garantianoj estos devigataj pagi laŭproportio en la deficito. La garantioj konsistas el *enskrivoj* po 25 guldenoj: monon ni tute ne postulos, antaŭ ol estos necese.

Donacoj.—Kun multa danko ni ricevis la jenajn donacojn: de Anonima Societo "Bantool" 100 guldenoj kaj de Anonima Societo "Tandjong Tirta" 100 guldenoj, ambaŭ sidantaj en Hago; S-ro J. M. Rosenörn en Jaca (Hisp.), fl. 1.44; Esp. Soc. "Paco kaj Amo" en Barcelono (Hisp.), fl. 2.82; S-ro H. van Duuren en Wamel (Ned.), fl. 0.60; S-ro W. H. G. van Tinteren en Amsterdam (Ned.), fl. 10; N-ro 8686 en Edinburgh (Skotl.), fl. 14.50; S-ro D-ro L. Edmond Privat en Geneve (Svis.), fl. 3.15. Entute estas ricevita sumo de fl. 543.16, el kio fl. 35.56 de eksterlando.

Kongres-eldonoj.—La tre altaj enlandaj preskostoj devigas nin esti tre ŝparemaj pri kongrespresaĵoj. Tamen ni nun komencas vendi: re ilustritan poŝtkarton (kun Esperanta surskribo) montrante la kongresejon: la Kavalira Salonego kaj ze Glumarkon verde presitan por instigi la samideanojn partopreni. 10 kartoj kostas 50 cendojn, afrankite al eksterlando por 5 internaciaj respondkuponoj. 100 glumarkoj kostas 30 cendojn, afr. por 3 internaciaj respondkuponoj. Mendojn kaj monon sendu al la propaganda komisiono, ĉe S-ro J. Diehl, van Bassenstraat 27, Hago.

Valuta problemo.—Ĉiuj interkonsentos, ke niaj unuaj postmilitaj universalaj kongresoj plej bone povos okazi en nemilitintaj (neŭtralaj) landoj. Sed el tio rezultas malagrablaĵo, en la formo de grava valuta problemo. La monkurzo al Nederlando kaj aliaj neŭtralaj landoj estas plej malfavora por precipe la mez-kaj nov-Eŭropaj landoj. Emociajn petegojn ni ricevis de diversaj flankoj por iel solvi la problemon, por ke almenaŭ kelkaj delegitoj de nomitaj landoj povus viziti la XII-an. Kompreneble, la loka kongreskomitato ne scias trovi solvon de mondproblemo, pri kiuj la plej konataj financistoj kaj aŭtoritatoj rompas al si la kapon. La tiel senpacience atendata oficiala valuto-konferenco eĉ ne ankoraŭ estas anoncita. Dume, en nia enlanda movado ne troviĝas Mecenatoj, kiuj per malavaraj donacoj grave povus helpi al alilandanoj.

Tamen la problemo plenigis niajn korojn kaj kapojn depost la komenco de nia kongrespreparado. Estas du manieroj por helpi niajn petegantajn samideanojn el la pro monkurzo suferantaj landoj. La unua maniero proponita de subskribinto estas klopodi formi per mondonacoj de plibonstataj samideanoj valutan fundon el kiuj, interkonsente kun la donacintoj kaj la koncernataj naciaj Esp. societoj, estus ebligata grandparte (ekzemple 3/4) pagi la kostojn de almenaŭ unu delegito. Laŭ la ricevotaj monsumoj, ni laŭvice elektus la unu nacion post la alia, tiel ke fine ĉiu nacio el Eŭropo estus delegata.

Dua maniero estas oficiale proponata de la germana Esperanto-Asocio. Oni ne petas subvenciojn aŭ donacojn, sed pruntojn je tia termo, ke la monkurzoj havos pli da normaleco inter si ol nuntempe. G.E.A. eĉ volas certigi deziratajn garantiojn por la restituo de la pruntoj.

Nederlanda proverbo diras, ke oni povas fari unu aferon ne lasante la alian. Ni do alportas la 2 proponojn al la Esperantistaro de la neŭtralaj landoj kaj al tiuj landoj (kiaj Britujo kaj Nord-Ameriko), kiuj ne troviĝas en monkrizo. Al mi, kasisto, ne estos troa laboro okupi min pri la necesaj arangoj, per kiuj ankaŭ la sukceso de nia kongreso estos plifirmigata. Ju pli landoj estus reprezentataj, despli gravan signifon havos nia kongreso. Ankaŭ por tiuj mensejoj funkcios la Residentiebank: oni ne forgesu klarigi la mensejojn por eviti konfuzojn.

Pasportoj.—Por povi eniri Nederlandon, oni nepre bezonas pasporton. Demandoj por pasportoj adresotaj al la plej proksime rezidanta Nederlanda konsulo, kiu trasendas la demandon al la Regna Pasporta Oficejo en Hago, kiu decidas. Oni do ne tro longe prokrastu la demandon.

Protestanta Diservo.—Per la zorgoj de nia samkomitatano, F-ino N. Boon, Kranenburgweg 9a, Hago, la Franca aŭ Valona preĝejo, simpla negranda preĝejo en la mezo de la urbo, estas luita je malalta prezo, por Esperanta diservo dum la posttagmezo de Dimanĉo 8 aŭgusto.

Internacia Balo.—La festkomisiono sukcesis varbi la helpon de l'konata Haga dancprofesoro S-ro W. Weijne por la arango de internacia kostumita balo, jaŭdon la 12 aŭgusto, en la salonego de l'Botanika Zoologia Ĝardeno, Nacia danco estos studata. Oni kunprenu siajn naciajn kostumojn.

Festvespero.—Ĝi estas fiksita je lundovespere, 9 aŭgusto, en la Urba Teatro. Estos koncerto, alternata de deklamado kaj kantado.

Aliĝoj.—En nia 4a komuniko ni publikigis 63 kongresanojn, dum en tiu ĉi komuniko 50 novaj estas troveblaj. Laŭlande kaj laŭloke grupigitaj, ili estas:

Belgujo (2): *Bruxelles*, F-ino M. A. Jennen (66).—**Francojo** (12): *Paris*, J. Camescasse (68).—**Hispanujo** (9): *Tarrasa*, V. Alavedra (100), J. Bassó (102), N. Casamada (105), S. Chaler (106), J. Figueras (101), J. Flotats (104), F. Salvatella (103), M. Solà (99).—**Nederlando** (43): *Aalsmeer*, D. W. G. Keessen (71); *Arnhem*, D-ro C. J. Baart de la Faille (79); *Culemborg*, O. de Beus (74); *Enschede*, G. P. de Bruin (76); *s-Gravenhage* (Hago), H. Alkemade (65), F-ino A. Evers (95), S-ino C. J. Roskes-Dirksen (96); *Haarlem*, A. Rutgers (69); S-ino J. Schemk-de Visser (70); *Nijmegen*, J. P. L. Niesten (73); *Oost-Souburg*, P. Zeegelaar (77); *Utrecht*, W. Baaten (85), G. H. W. Coté (75).—**Nord-Afriko** (1): *Alger*, S-ino E. Figuières (64).—**Nord-Ameriko** (1): *West Newton* (Mass.), Esperanto-Oficejo (nomo mankas) (98).—**Polujo** (4): *Inowroclaw*, J. Orzech (67).—**Skotlando** (15): *Cowdenbeath*, D-ro J. Boyd Primmer (3), S-ino D-ro J. B. Primmer (108), F-ino Anne K. R. Primmer (109), F-ino Jane H. Primmer (113), F-ino Jessie Primmer (110), S-ino Robertson (112); *Edinburgh*, J. B. Anderson (86), F-ino J. Baird (87), W. Harvey (88), F-ino Annie M. Munro (91), W. M. Page (92), J. Sutherland (93), J. M. Warden (94); *Leith*, F-ino Maggie S.C. McNab (89), F-ino Elisa Brown Milne (90).—**Svedujo** (1): *Ö*, Erik Anderson (84).—**Svisujo** (4): *Genève*, D-ro L. Edmond Privat (82), S-ino D-ro L. E. Privat (83).—**Britujo** (15): *Coventry*, F-ino Clarice O. Taylor (72); *Keighley* (Yorksh.), C. M. Houghton (78); *London* (N. 22), R. Robertson (97); *Mold* (N. Wales), F. Llewellyn-Jones (107); *Stonehouse* (Devon), E. J. Lethbridge (80), S-ino Lois Lethbridge (81).

La ciferoj post la landnomoj signifas la tuton de enskrivoj, dum ke la cifero post la propraj nomoj signifas la kongresnumeron. Antaŭe ni jam publikigis: Danujo (2); Germanujo (2) kaj Italujo (2). Entute 14 landoj kun 113 enskrivoj.

La kongressekretario:

J. L. BRUIJN.

Kosto de Biletoj de London ĝis Hago voje de Hook of Holland; tio estas en ĉiu direkto: 1-a kl. £3 5s. 1d.; 2-a kl. £2 3s. 10d.; 2-a kl. fervojo kaj 1-a kl. ŝipe, £2 13s. 10d. Plej bone estus havigi al si la nepre necesan pasporton kiel eble plej baldaŭ.

Vojago el Anglujo al Polujo.

Internacia vojaĝo nuntempe ne estas plezuro, speciale kiam oni devas trapasi multajn diversajn landojn. Ĉe ĉiu landlimo, revizio de pasportoj, traserĉo de la pakaĵo, alrigardo de la oficisto al via monujo, kaj atenta trarigardo de la paperoj, legataĵoj kaj Esperantaj gazetoj. La vojaĝisto perdas sian paciencon kaj humoron ĉe ĉiu ripeto de la sama procedo kaj demandas al si, "ĉu la mondo perdis sian ekvilibron?" Sed la Esperantisto ĉiam havas sian rekompencan per la akiro de nova entuziasmo, novaj amikoj kaj la intima konatiĝo de eksterlandanoj, kion nur la scio de la Esperanta lingvo ebligas al li.

Pro multaj komisiaĵoj en la tago de mia ekveturo, mi bedaŭrinde forgesis kunpreni la ĵarlibron de la U.E.A. kaj tuj sentis min kvazaŭ ŝipkapitano, kiu forbordiĝas sen kompaso. Sed kiu eksterulo volus kredi, ke Esperanto estas jam tiel disvastigita, ke eĉ en hotelo en AMSTERDAM, oni hazarde ektrovas Usonan samideanon, kiu deĵoras kiel librotenisto kaj tuj donas ĉiujn informojn pri la loka movado? Jen miraklo!

En BERLIN la telefona sonorilo ricevis nenian ripozon kaj la fadeno vibradis multfojojn ĉiutage per belsono de Esperanto, finante la renkontiĝon tie kun Esperantistoj per agrabla temanĝeto ĉe nia multe konata Samideano Georg Mahr. Tiu ĉiama entuziasmo arde bolas per novaj kaj interesaj planoj por la bono de nia afero, kiu samtempe helpas la interamikiĝon de la disfalinta homara societo.

EN POLUJO.

Kaj la lando de nia Majstro, la vera lulilo de Esperanto? Ĉu ekdormis la kordoj de nia harpo tie, ĉar ni malmulte aŭdis pri la agado en tiu lando dum la lastaj jaroj? Tute ne. La urbo Lodz, kie mi pasigis 16 tagojn estas vera kaldrono de Esperantistoj. Du gravaj ĵurnaloj dediĉas ĉiusemajnajn artikolojn al nia movado. Butikoj elmontras afiŝetojn "Tie ĉi oni parolas Esperanton." Centoj da Esperantistoj sin trovas en tiu urbo, kaj preskaŭ ĉiu persono, kiun oni renkontas, aŭ nun studas la lingvon aŭ iun fojon komencis ĝin studi. La Esp. Societo sub la gvidado de M. Zimerman, Oscar Berman kaj aliaj, estas centro de aktiveco, el kiu radias la lumo de la verda stelo en multajn direktojn. La kunveno, kiun mi havis la honoron ĉeesti kaj preparoli la Esp. movadon en Anglujo, estis modelo da entuziasma vigleco, kaj oni povas juĝi la sukceson de tiu Societo per la kreditbilanco de kelkmiloj da markoj, kiuj kuŝas en ĝiaj kofroj, kaj la bonega ŝrankoplena libraro, kiun ĝi posedas. Ĉe tiu kunveno mi estis honorita de la loka poeto, S-ro Hiller, kiu deklamis poeziaĵon verkitan por mi kaj dediĉita al la Angla esperantistaro ĝenerale. La Lodzaj samideanoj saĝe laboras ĉe la junularo kaj faras bonegajn progresojn. Mi ĉeestis ekzamenan nokton en la germana Gimnazio, kaj la interesa novaĵo estis donita tiam, ke dua kurso komenciĝos baldaŭ en la sama Instituto.

EN LA DOMO DE LA LA MAJSTRO.

Sed la fina ekstazo de miaj esperantaj agrablaĵoj venis en Varŝavo, kie mi havis la nemerititan honoron esti akceptita de Sinjorino Edzino de nia Majstro. Kelkajn minutojn mi atendis en la vestiblo; kiel la koro batadis je la konscio, ke mi staras sur la sojlo de la sanktejo, kie dum multaj jaroj vibradis la pulso de la geniulo, agadis la menso de la kreinto kaj planis liaj pensoj por la plibonigo de l'homara sorto!

"Kial vi ne eniris en la salonon?" mi subite ekaŭdas afablan voĉon, kaj disreviĝante mi trovas min antaŭ bonkorulino, kiu bonvenigas min, kvazaŭ ŝi estus mia

patrino. Mi tiam komprenis, kiel eĉ la plej klopodo-plenaj momentoj de nia Majstro estis faciligitaj kaj moligitaj per la simpatia bonkoreco de helpema kunspirito.

Ĉirkaŭ tri horojn mi banis min en la sunbrilo de tiu gastameco. Mi estis kun afableco kondukita en la skribo-ĉambron kun la libroplenaj muroj, granda Esperanta biblioteko, kiun la Majstro amis pli ol trezoron. Mi vizitis la dormo-ĉambron, kie staras ankoraŭ la lito, sur kiu la Majstro fermis por ĉiam siajn okulojn al la tiama ĥaosoplena mondo, kaj mult-interese mi alrigardis sub la gvido de mia gastigantino la diversajn kongresajn kaj aliajn Esperantajn memoraĵojn, kiuj estis prezentitaj al la Majstro en diversaj partoj de la mondo. Vere memorinda pilgrimado, kiu por Esperantisto povas esti nur la sola interesa en sia vivo.

Multaj estis la temoj priparolitaj super la temanĝeto, al kiu mi estis regalita dum la vizito. Sinjorino Zamenhof multe interesiĝis aŭdi pri la poresperanta agado de la Britaj Samideanoj, tute aparte pri la movado en la lernejoj en Anglujo, kiu tiel famiĝis tra la mondo, kaj ŝi esprimis plezuron kaj dankon al la Anglaj batalantoj por la bono de nia afero.

El la longedaŭra interparolo tie, mi kolektis la esprimon, ke unu sola penso nun rondiras en la menso de l'Edzino de nia kara Majstro: Monumento sur la tombo de la Majstro. Tion povas efektiviĝi nur la eksterlandaj samideanoj, ĉar ĉiuj decaj monumentoj sur la Varŝava tombaro estas produktoj de eksterlandaj skulptistoj kaj eksterlandaj materialoj.

La tempo, en mia opinio, jam alvenis, kiam la tutmonda Esperantistaro devas pripensi tiun grandan necesojn, kaj ju pli rapide oni komencas tiun preparon, des pli ŝatata ĝi estos al tiuj, kies amo kaj vivo estis dediĉitaj al la komforto kaj servo de la kreinto de Esperanto.

J. D. APPLEBAUM.

Universala Komerca Muzeo en Parizo.—Jen mirinde utila internacia organizado por la vendo de ĉiuj komercaĵoj. Ĝi estas konstanta specimenfoiro en vasta sesetaga konstruaĵo, 3 Strato Chaillot, Paris 16a (inter la Champs-Elysées kaj la Trokadero). Tie dum unu sola tago kaj ne elirante el la konstruaĵo, en kiu estas la skribejoj (kun maŝin-skribistinoj) kaj Restoracio, miloj da ĉiulandaj aĉetantoj, vidinte specimenojn, povas trakti rapide kaj senriske milionojn da aferoj.

Ili tiel profitos ĝian potencon organizadon kaj ĝian kolektivitan universalan reklamon, farotan pere de ĵurnalo *Mercurio*, ĝia ekskluziva organo, kiu estos disdonita tra la tuta mondo (250,000 en 1920).

Por interrilatigi francajn komercistojn kaj industriistojn kun tiuj de landoj, kie la franca lingvo estas malmulte parolata, Muzeo starigis "*Internacian Komercon Esperantan Oficejon*."

Tiu kreado havigos la pli gravajn profitojn, ne nur, por la disvastigo de nia kara Esperanto, sed ankaŭ por ĉiulandaj samideanoj makleristoj, kiuj dezirus sin okupi, ĉu pri la varbado de komercistoj kaj industriistoj al Muzeo, por la vendado de siaj produktoj, ĉu pri la vendado de francaj komercaĵoj al komercistoj kaj industriistoj el aliaj landoj.

Do, estas petate propagandi la novan organizadon, en ĉiu lando kaj pri ĝi klarigi al viaj samideanoj, kiujn tiu demando interesas, ke ili povu sin turni al Direktoro de l' *Internacia Komerca Esperanta Oficejo*, 3, Strato Chaillot, Parizo, kiu al ili sciigos ĉiujn kondiĉojn.

XVa Skota Kongreso, Edinburgo, 1920.

Jen estas la definitiva programo de aranĝoj:—
Vendredon, la 18an de Junio (ĉe la Synod Hall, Castle Terrace).

- 7 p.t.m. Renkontiĝo de kongresanoj, registrado de nomoj, k.t.p.
 8 „ Koran bonvenon al kongresanoj de la Edinburga Esperanta Societo.

Sabaton, la 19an de Junio.

- 9.30 a.t.m. Malfermo de la Akceptejo (University Music Class Room, Park Place).
 10 „ Ekskursoj al la "Reĝa Mejlo," Kastelo, Holyrood, Botanikaj Ĝardenoj, kaj aliaj vidindaj lokoj.
 12.30 p.t.m. Kunveno de Federacia Konsilantaro.
 1 „ Tagmanĝo ĉe la magazeno de la konata firmo Patrick Thomson, North Bridge. Kosto po 2s.
 2.30 „ Fotografiĝo de Kongresanoj, apud la Akceptejo.
 3 „ **Kongresa kunveno.**
 5 „ Tagmanĝo ĉe Patrick Thomson. Kosto po 1s. 3p.
 7 „ Publika propaganda kunveno, ĉe la Akceptejo, kiun prezidos Lia Moŝto la Urbestro de Edinburgo, Eminentaj geartistoj orgenludos kaj kantos. Geknaboj prezentos teatraĵetojn kaj respondos al demandoj. S-ro. Andrew Wilson, O.B.E., kaj aliaj parolos.

Dimanĉon, la 20an de Junio.

- 10 a.t.m. Renkontiĝo ĉe okcidenta fino de Princes Street (kontraŭ la ĉefenirejo de "Caledonian" Stacidomo).
 10.15 „ Ekforiro por viziti la konatan Zoologian Parkon ĉe Corstorphine. Enirpago po unu ŝilingo.
 1 p.t.m. Tagmanĝo en la Zoologia Parko.
 2 „ Reiro al Edinburgo.
 3 „ Esperanta Diservo en la historie fama Katedralo St. Giles. Pastro Wm. Ross, B.D., eks-Prezidanto de la Skota Federacio, prezidos kaj predikos. S-ino Marion Christie kantos solajon, kaj la Katedrala Orgenisto S-ro John Hartley muzikos ĉe la granda orgeno.

Komunaj Manĝoj. Estas necese, ke la manĝontoj ĉe la du tagmanĝoj (sabaton kaj dimanĉon) kaj la sabata te-preno nepre sciigu la kongres-sekretarion antaŭ la 16a de Junio. Ni devas sciigi la manĝaj-entreprenisto pri la nombro nutrota.

Tiuj, kiuj deziras *loĝlokon* sin turnu frue al S-ro D. R. Tullo, S.S.C., 34, St. Andrew's Square, Edinburgh. Venu multnombro. Vi trovos multon por kontentigi ĉiujn gustojn. Biletoj ankoraŭ estas aĉeteblaj (prezo po 3 ŝilingoj).

WM. HARVEY, Hon. Kongresa Sek.,
 31, Comiston Drive, Edinburgh.

American Congress.

The 13th Annual Congress of the Esperanto Association of North America will be held in New York City, July 22—25, 1920. Business meetings in the Bahai Library, 415, Madison Avenue. There will be the usual excursions and propaganda meetings. Congress tickets, three dollars each, from Miss Leonora F. Stoeppler, 104, West 94 Street, to whom all enquiries may be addressed.

Unua diskutanta kunveno de Esperantistoj de Iberiaj Landoj

EN BARCELONA (27-30 JUNIO, 1920).

Konsciante, ke movado en nia lando postulas efikan reagadon por okupi la antaŭ-militan postenon kaj puŝi pluen la progresadon de nia lingvo, ni organizis "Unua Diskutanta Kunveno", pri kies sukces ni ne dubas, kun la celo vekti la dormiĝintan fervoron de la esperantistoj en nia lando kaj due atentigi la eksteran publikon. La kunveno estos pure diskutanta kaj konsistos el diversaj fakoj: kuracista, jurista, laborista, ekspozicia, k.t.p.

Ni invitas tutmondan samideanaron sendi temojn kaj proponojn por plej granda praktika rezultato de nia entrepreno, kies ĉefa trajto estas pruvi la utilecon de nia lingvo ĉe ĉiuj fakoj de la vivo.

Samtempe ni esperas, ke oni helpos nian ekspozicion sendante katalogojn, k.t.p., kies resendon ni garantias, se tiel oni petas.

Kosto de membrokarto, kiel protektanta aliĝinto, estas 1 Sm.

Organiza Grupo de la Kunveno: Esperantanara Fajro, "D-ro Robert, 11, Sarria (Barcelona) Hispanujo.
Organiza Komitato de Ekspozicio: Esperanta Societo "Paco kaj Amo" Asturias, I, Barcelona.

La plej grandaj Pumpiloj en la Mondo.

En la nederlanda Politeknika Ĉiusemajna Gazeto de la 2a de Julio, la ĉefingeniero de la Provinca Departemento de l'akvo kaj digoj, S-ro J. Kooper, skribis pri la elektra senakvigo de la *poldro** "Electra" en la provinco Groningen kaj pri la tie aplikataj plej grandaj pumpiloj en la mondo, kiuj estas fabrikataj en Nederlando.

Por tiu grava laboro, kiu kostos proksimume 3 milionojn da guldenoj (laŭ kurzo 48: 6,250,000 svisaj frankoj) oni intencas realigi plibonon defluon al la Lauwerzee (maro inter-Nord-Orienta Nederlando kaj Nord-Okcidenta Germanujo) el proksimume 94,000 H.A. da grundoj, apartenantaj al la Groningaj poldrolandoj "Westerkwartier" kaj "Hunsingo" kaj al parto de la provinco Drente.

Tiujn ĉi pumpilojn liveris Fratoj† Stork kaj Kio en Hengelo, (O), kaj ili estas movataj de Heemaf-aj trifazaj motoroj. Ĉiu el ili devas levi ne malpli ol 950 M³ da akvo ĉiun minuton je 0.8 ĝis 1.3 M. da alto. Kiam poste 5 pumpiloj estos instalitaj, tiam ili povos kune eljeti proksimume 80 M³ en ĉiu sekundo, jen kvanto da akvo, kiu dumsomere igus fieran riveron kiel la Maasen Limburg.

La dimensioj de la pumpiloj estas proporciaj al ilia kapablo. La ekstera diametro de la padelrado mezuras 3.55 M., la plej malgranda diametro de la elipsaj en-kaj elflutruoj estas 4.5 M. Ĉiu pumpilo kun en-kaj elspiraj tuboj pezas proksimume 60,000 K.G. kaj estas movata pere de dentrada transmiŝilo de trifaza motoro de 550 ĉevalfortoj.

La nun instalota pumpopotenco estas 4.1 milionoj da M³. dum 24 horoj, sed tre verŝajne ĝi poste devos esti pligrandigata. En tiu ĉi aŭtuno oni esperas ekfunkciigi la pumpilaron.

* *Poldro* (nederlande kaj angle: polder), lando, kiu estas ĉirkaŭata de digoj kaj kiu kuŝas sub la marnivelo, do devas esti senakvigata per pumpiloj.

† Tiu grava firma, *Gebr. Stork kaj Kio*, en kies fabriko laboras pli ol 2,000 homoj, estas treege bonfavora al nia movado kaj plezure akceptas Esperantajn leterojn kaj mendojn.

COMING EVENTS.

Divine Service in Esperanto will be held on Sunday, June 13th, at 3.15, in Harecourt Church, St. Paul's Road, Canonbury, N.1, when the speaker will be Mr. A. W. Thomson, and a solo will be sung by Mr. O. Peppercorn.

6d. Teas will be provided by Miss F. H. Hanbury at 454, Camden Road, previous notice being given.

Rendevuoj por Esperantistoj en Junio.—*Sabate kaj Dimanche*, horo 3. kolosa statuo de Achilles en Hyde Park (apud Hyde Park Corner) post la muzikejo; horo 4.45, restoracio, "The Ring Tea House" (norde de la Rivero Serpentine). Ĉe malbona vetero oni vizitos anstataŭe la Muzeon "Natural History." Subtera vojo kondukas de stacidomoj South Kensington ĝis la verdejo ĉirkaŭ la Muzeo. Restoracio proksime de stacidomo Knightsbridge, Lyons, 7, Brompton Road, preskaŭ kontraŭ "Hyde Park Hotel." Bonvole portu la stelon *videble*.—C.J.S.-M.

London Summer Classes in Esperanto, May 26th to July 17th, 1920. Instructor: MONTAGU C. BUTLER.

Arrangements have been made to hold the following short intensive courses:—

Rapid Course. (For beginners, and elementary students wishing to revise). WEDNESDAYS: 7.10 to 9.10, at the Hugh Myddleton Evening Commercial Institute, St. James' Walk, Clerkenwell Green, E.C.1.

Esperanto Causerie. (For advanced students, and those desiring conversational practice). Lectures, Debates, etc., in Esperanto only. TUESDAYS: 7.15 to 9.15, at Marylebone Commercial Institute, Upper Marylebone Street, Oxford Street.

Esperanto Shorthand Text Book: "Raporta Stenografio," 5th edition. A rapid survey of the whole system. THURSDAYS: 7.15 to 9.15, at Marylebone Commercial Institute, as above.

FEE: ONE SHILLING FOR EACH COURSE.

Croydon.—Annual Ramble, Saturday, June 19th, 1920. Rendezvous—Purley tram terminus, 2.30—2.45. Walk through Smitham village to Marlpit Lane and there meet those who have taken train to Coulsdon. Tea 5 p.m. at the Welcome Tea Rooms, Farthing Downs. (Chaldon Church, with its ancient fresco, may be visited afterwards). Tea tickets, 1s. 4d. each (after June 12th, 1s. 6d.), to be obtained from Mr. L. L. S. Louis, 1, Courtney Road, Waddon.

Woolwich.—En la lasta kunveno de nia anaro oni decidis okazigi je la 28. Aŭgusto Konferencon, Teon k.t.p. ĉe *Walter Cook's Tea Gardens*, Bostall Hill, Plumstead, apud la famekonata Bostall Woods. La loko etas tre oportune atingebla pere de Tram-linioj 36, 38, 40, ankaŭ per 'Buso 48: ĉiuj surhavas "Abbey Wood."

La konferenco, kompreneble, estas por la Londona Federacio, kaj la sukceso de la afero, tute dependas de la subteno de ĉiu grupo en kaj ĉirkaŭ Londono.

Ĉar tio ne estas nur loka afero, ni intencas alvoki la helpon de la anoj de aliaj Londonaj Grupoj kaj estas pretaj ricevi ĉian konsilon, por ke la afero estu plensukcesa. Sin turni al ERNEST K. JAYNE, 22, *Kinveachy Gardens*, S.E.7.

CHRONICLE.

GENERAL.

Esperanto deviga en Rusujo.—Jurnalo *Pravda* anoncas, ke la komisiono elektita de Sovjet registaro por studi kaj kompari projektojn de Lingvo Internacia elektis Esperanton kiel la plej bonan, pro ĝia vivanteco kaj simpleco riĉoplena.

La Popola Komisiito por Instruado ricevis mandaton enkonduki tuj la *devigan* instruadon de Esperanto en ĉiujn lernejojn de Rusujo.

Registara Subteno.—Per decido de la 6a de Majo la Finna registaro konsentes doni al la Esperanto-Institute de Finnlando ŝtatan subtenon de 5,000 finnaj markoj por ĝia funkciado dum 1920.

International Congress of Ex-Service Men.—At this Congress in Geneva in the first week of May, it was decided on the motion of the British delegates (Mander and Scott of N.U. Ex-Service Men) that after October 1st next all correspondence and conferences of the Ex-Service International be conducted in Esperanto. The next Congress will be in Milan in the early winter. Henri Barbusse was elected general secretary.

Kristanaj Socialistoj.—"L'Union des Socialistes Chrétiens" el franclingvaj landoj, dezirante kunigi ĉiujn fortojn, alvokas la ĉiulandajn socialistojn kristanajn kaj similajn grupojn interrilati kun ĝi pri estonta internacia Asocio. La nuna Unuiĝo jam kunigas Belgojn, Francojn kaj Svisojn. Skribi al Henry van Etten, 14, Rue Cacheux, Courbevoie (Seine), membro de l' Centra Komitato.

Boy Scouts and Esperanto.—From a letter received from Mr. John H. Fazel, Executive Officer of the Topeka Council *Boy Scouts of America*, we learn that he has some 800 scouts under him and more always coming. He is encouraging them to take up Esperanto and an Esperanto Club is being started. Although there are but few foreigners in Topeka, there are some fifty Esperantists in the city. Mr. Fazel sends us copies of *The Boy Scout Trail*, (100 E. Sixth Street); it says that there are about 30,000 Boy Scouts in Spain who are eager to learn Esperanto, also in Helsinki, Finland, there are many who can read and write the language and hundreds are studying it, so as to be able to correspond with scouts of all countries.

LONDON.

City of London College.—At a meeting of the Debating Society on the 4th May, Miss Evelyn M. Braham moved: "That Esperanto would be of great advantage to modern civilization, and should be taught in all schools." There was a lively discussion and the resolution was carried.

Clapham.—La 17an de Majo.—S-ro Carrington faris tre trafan paroladon pri Esperanto kaj Socialismo en la kunveno de la Clapham Labour Party. Esperantajn paroladetojn faris S-ro Reeks, Course kaj K. Zocher. S-ro Carrington tradukis. Stariĝis klaso kun 14 partoprenantoj, F.Z.

Woolwich.—A most successful social and dance was held on the 24th April in connection with the Esperanto Class at the Commercial Institute, Bloomfield Road. Mr. G. J. Cox occupied the chair, supported by Dr. Courtney Fuller and Dr. Edward Lyon, vice-presidents of the local Society. Most of the items of an interesting programme were given in Esperanto. Among those who helped in this way were: Mrs. E. M. Crisp, Miss M. E. Gordon, and Messrs. John M. Pirches, C. W. Crofts, H. H. Parker and H. H. Naylor and the Criterion Orchestra. As a result a considerable number of those present have signified their intention of learning Esperanto.

ELSEWHERE.

Aldershot.—All Esperantists in this district are asked to communicate with the undersigned *at once*, for the purpose of establishing a Group next September.

Full particulars regarding the language and the movement will willingly be given to any local enquirer, personally or by post, or voluntary help to any beginner, by G. WOODGATE, *B Company Office, R.A.M.C. Depot, Crookham.*

Bristol.—La 2an de Aprilo tre sukcesa amikeca vespero okazis ĉe la Cavendish Klubo, kaj ĉirkaŭ kvindek gesamideanoj ĉeestis. La pli spertaj geanoj partonprenis en a teatraĵeto "Bardell kontraŭ Pickwick." Tiu ĉi estis tre sukcesa kaj montris kiel bone eĉ la komencantoj povas kompreni la lingvon post mallonga lernado. La 15an de Majo ĝis la 17a la geanoj pasigos semajnfinojn kune ĉe W.E.A. gastejo inter la Mendip montetoj. Tio ĉi donos bonegan okazon por la ekzercado kaj propagando de la lingvo.

Chorley (Lancs.)—As a result of the Conference of Lancashire and Cheshire Esperantists at Rivington (Adlington) on the 1st of May, Mr. W. Brown, of Chorley, received an invitation from Mr. J. Bond, Hon. Secretary of the Chorley and District Association of the N.U.T., to address a meeting of that association on "Esperanto as a school subject." The address was given in the Chorley Secondary School on Friday, the 14th of May, and was well received by an interested audience. Mr. Bond, who, by the way, is also the President of the Lancashire County Association of the N.U.T., said that what he saw and heard at Rivington, and the address that night, had satisfied him of the value of Esperanto, and given him a desire to introduce the subject into his own school. Mr. Booth, Leader of the Adlington Esperanto Group, also addressed the meeting, and several members spoke with new conviction favourable to a trial of Esperanto. We understand that already one school in Chorley has taken up Esperanto as a regular subject.

Coventry.—A new Group, under the title "Tile Hill Lane," was formed here on the 12th May and affiliated to B.E.A. Mrs. W. E. Hailstone was elected president and Mr. W. Cope, "Fairmont," *Job's Lane, Tile Hill Lane*, hon. secretary. The members meet every Wednesday at Mr. Hailstone's residence, at 7 o'clock.

Dublin.—Dum la pasinta vintro daŭris la kursoj de la Klubo por komencantoj kaj progresintoj. Nia prezidanto instruis la komencantojn kun bonaj rezultatoj. La klubo havas nun 29 membrojn. Spite tiu malgranda anaro, la movado estis vigla tie-ĉi. La parol-ekzercado, rakontoj kaj diskutoj pri lingvaj demandoj, estis kutimaj en la kunvenoj. Kelkafoje ni pasigis agrablan horon, ludante "Feliĉaj Familioj."

Ni havis la plezuron rebonvenigi, post tro longa foresto, kelkajn malnovajn amikojn. Ne rapide, sed certe, la klubo kreskas. Granda fonto de instigo estas la ĉeesto kelkafojojn de S-ro Doktoro Pollen.

En Marto okazis vesperfesteno. La aferon aranĝis nia entuziasma amikino. F-ino Callaghan; interdente la bongustaĵoj eniris, kaj la Esperanto eliris. Inter la gastoj, estis du junaj knaboj, la sinjoretoj Waddell, kiuj komencis lerni en Januaro.

Glasgow.—Ĉar ĉesiĝis la "Parolrondo" ĉe Bath Strato, nova stariĝis en la Episkopana Preĝejo de Sankta Andreo ĉe Greendyke Strato, dum la someraj monatoj. La kunveno okazas ĉiulundon vespere je la 8a, kaj ĉiu Esperantisto estas invitita. La afero estas je la aŭspicioj de la "Eklezia Esperantista Ligo" kaj ĝis nun la "Parolrondo" kreskas kaj fartas bone. Antaŭ du semajnoj la fama kaj afabla S-ro Luyken ĉeestis, kaj la samideanoj kun ilia gasto pasigis

interesan vesperon. Vizitantoj al la urbo estos kore akceptiataj.—J.H.

Grimsby.—The annual meeting of the Group was held at 2, Thomas Street, on Wednesday, April 14th, when the officers for the coming year were elected as follows:—Pres., S-ro H. Green, Vice-Pres., S-ro W. Gardner; Sec., S-ro A. Hubbard; Asst. Sec., S-ro F. Johnson; Librarian, S-ro G. H. Sears. In future meetings will be held on Wednesdays at 223, Cleethorpe Road.

Lancashire and Cheshire.—The 47th quarterly conference of this Federation was held at Rivington on the 1st May, at the invitation of the Adlington Society. Samideanoj from many of the Lancashire and Cheshire towns assembled in the Rivington Chapel Schoolroom under the chairmanship of Mr. Currie of Burnley.

Archdeacon Allen of Chorley welcomed the delegates on behalf of the local Society. Among other things, he pointed out how a common purpose and a common interest tended to bind men and women into groups. Trades Unionism was an instance of that common interest that was binding men and women together. The Workers' Educational Association was another example on the educational side, which was welding together all classes for a common purpose. The unifying interests of art and sport were still further examples. In all these examples union was a means to promote the social importance and interest in the group. The interesting thing, however, about Esperanto was that it fundamentally differed from these forces, in so far as union was the end to be achieved. Esperanto was the means by which to achieve the end; it was not the end itself. That end was the liberating and emancipating, the drawing together of the whole human race, and no other force in life had that aim except religion itself. In his opinion, nothing would help religion towards its ultimate victory so much as Esperanto.

Mr. W. Brown, of the Chorley Group, was unanimously elected President.

After further discussion with regard to more frequent inter-group meetings, the Conference adjourned to the Great House Barn, where more than 70 delegates partook of tea. After visits to the church and chapel, the evening closed with an enjoyable dance in the school.

Liverpool.—La Grupo finis sian enĉambran sezonon la 19an de Aprilo per la konsiderado kaj aranĝo de la somera programo.

Ili decidis kunveni ĉiun merkredon, de la 12a de Majo ĝis la fino de Septembro, kaj vagadi al la lokaj parkoj kaj al aliaj interesaj lokoj.

Unufoje en ĉiu monato estos sabata ekskurso, kiam la samideanoj renkontiĝos je la 2-15 p.t.m., kaj iros al vizitindaj najbaraj vilaĝoj, kie ili kune temaĝos.

La kurso en la "Oulton" dua-grada lernejo, nun okazas ĉiulunde kaj daŭros ĝis la fino de Junio. La lernantoj (23) faras bonajn progresojn sub la instruado de S-ro G. R. Griffiths.—J.G.B.

Regina (Sask.) Canada.—Nova societo stariĝis en ĉi tiu urbo por la lernado de Esperanto sub la nomo de "La Regina Esperantista Rondo," kies sekretario-kasisto estas S-ro F. E. Wilkinson, 1955, York Street.

Salford.—Dimanĉon, Majo 19an, S-ro W. J. Lewis faris paroladon pri Esperanto en la granda halo de la Kongregacia Preĝejo, Broadway, Salford, Manchester. La aŭdantaro interesiĝis varme pri nia afero kaj kelkaj novaj lernantoj estas varbitaj.

Pastro Roff vere entuziasmiĝas pri Esperanto, kaj li mem kondukas kurson ĉiusemajne. Li anoncis, ke estas aranĝite viziti la Universalan Kongreson por la venonta jaro; kaj oni komencos ŝparmono-kolektadon post nelonge. Oni intencas instigi la tutan societon partopreni, se eble.

Stoke-on-Trent.—La ĉiujara kunveno de la Grupo okazis la 25an de Aprilo, en kiu la anoj akceptis la raporton de la sekretario pri la pasinta sezono kaj aranĝis vagad-programon por la someraj tagoj.

S-ro Tomlinson kaj Allen, du malnovaj kaj tre entuziasmaj grupanoj, vizitis nin kaj rememorigis pri la fruaj tagoj de la Esperanta movado en la porcelana regiono kaj ŝajnas al ni, ke ni nun povas rikolti sur la loko, kie ili fosis kaj semis dum pasintaj tagoj.

Ydney (Aŭstralio).—La ĉiujara kunveno de la Societo okazis la 29an de Januaro. Granda nombro da geanoj ĉeestis. Raportoj prezentitaj de la Sekretario (S-ro L. E. Pfahl) kaj la Kasisto (S-ro F. T. Simon) montris la aferon tute sukcesan. Oni gratulis la sekretariaton pri la bonega propagando en la diversaj ĵurnaloj dum la pasinta jaro.

La sekvantaj oficistoj estis elektitaj:—*Prezidanto*—S-ro T. E. O'D noghue, D.B.E.A. (kvara jaro); *Vic-prezidantoj*—S-roj D. Maclardy, B.A., kaj See Ho (hina samideano); *Sekretario*—S-ro Leslie E. Pfahl, "Edna," Clissold Parade, Campsie, N.S.W.

Dum la jaro gesamideanoj el Perto (Okcidenta Aŭstralio) Melburno, Brisbano, Anglujo kaj fremdaj landoj vizitis la Societon, kaj multe helpis la progresadon de la kara lingvo.

Nun ni havas kvar ĥinajn samideanojn, kiuj lernas la lingvon kaj raportoj pri Esperanto aperas en la loka ĥina ĵurnalo. F. T. SIMON.

La Sydney Labour Council (Laborista Konsilio) reprezentanta centmil homojn ĵus decidis meti Esperanton sur la instruplanon de sia Laborista Kolegio.

Ankorau pri Tiptree Hall.

Ĉe Tiptree Hall, Essex—orfa lernejo, kion oni afable aludis en la "B.E." de Majo—troviĝas kelkaj aliaj novaĵoj. Ni ja ne havas devigajn instruataĵojn, kvankam oni metas antaŭ la infanoj kiel homan neceson la studadon de la matematiko kaj la esprimopovon per la lingvo gepatra. Tio ĉi lasta ampleksas kompreneble la ellernadon de iu alia lingvo—ĉe ni, Esperanto. La aliaj lernataĵoj ŝanĝiĝas laŭ la individuoj. Ni aplikas vaste la ideon pri la kartindekso. La plej granda de niaj indeksoj—"ĉies indekso" laŭ diro de niaj infanoj, enhavas 13,000 bildojn kune kun enciklopedia priskribo. Aliajn indeksojn ili mem kunmetas libere kaj entuziasme. Tiu ĉi laboro ampleksas manlaboron por la farado de la tirkestoj, la elŝrado de bildoj, k.t.p.; pensekzercado rilate la analizon de ideoj kaj la enkategoriigo: kaj la gajno de riĉa alkresko de la ĝenerala kono. La infanoj profitas grande per la libereco, limigita sole per siaj psikologioj, kion ili ĝuas. Laŭ vizitintoj ili estas multe pli viglaj kaj multe pli amas sian laboradon, ol la infanoj de la lernejoj pli formalistaj. La komitato de nia lernejo en la lasta tempo decidis akcepti infanojn, el kiu ajn lando kontraŭ la ordinara lernopago kiel rimedo por pli grandigi nian enispezon. Kompreneble niaj metodoj altiros nur tiujn, kiuj sentas la bezonon de nova spirito en la edukado. Al tiaj ni certigas, ke nia propono almenaŭ havos bonan signifon. Alilandaj infanoj povos ĉe ni ellerni la lingvojn anglan, francan kaj esperantan; la lastenomitaj estas kompreneble la interkomprenigilo inter ĉiuj.

NORMAN MACMUNN,
(B.A. Univ. Oksforda).

LIBRARO KAJ GAZETARO.

La Botistoj: *Komedio en kvin aktoj, de Aleksis Kivi,* permesite tradukis Hilma Hall. (Eldona Akcia Societo Otava, Helsingfors, Finnlando No. 2 de Finna Biblioteko Esperanta, prezo, 2ŝ. 8p. afrankite ĉe B.E.A.).

En tiu ĉi komedio ni trovas tre versimilan priskribon de kampara vivo en Finnlando, kiel ĝi estis antaŭ unu generacio. Nur finna aktoraro, mi kredas, povas prezenti kun fideleco la spiriton de la kamparanoj en ĉiuj iliaj humoroj, petolaj, malpacemaj, sentencaj kaj superstiĉemaj. Legante la teatraĵon, oni prezentas al si fonon de lando kun rigora klimato, ĉar, pasante ni sciigas (p. 43) pri "someraj frostonoktoj, kiu subite povas neniigi penon de la tuta jaro, fruktoportan grenon ŝanĝi al velkinta pajlo." Ni vidas sur la scenejo reprezentantojn de popolo, kruda, naiva kaj superstiĉema, sed hardita kaj tute ne dorlotita de la civilizeco. La intrigo de la komedio centriĝas en la deziro de patrino, ke ŝia filo akiru heredaĵon testamentitan al tiu, ŝia filo aŭ ŝia zorgatino, kiu la unua edziĝos. La konkurso kondukas la pli aĝan filon Esko, sub la ordono de la patrino, sur edziĝa vojaĝo. Kiel tiu vojaĝo finiĝas en maltriumfo oni devas mem legi. La personoj en la komedio vere vivas. Estas Marta, la ĉiuntimiganta patrino, kies unua kaj fina principo ĉe edukado estas la vipado. Fiere ŝi fanfaronas: "Infanon de alia mi ne batas, kvankam miajn proprajn mi vipas kvazaŭ hundidojn: ili apartenas al mi mem, kaj eĉ, se mi ilin kripligus per battoj, tio ne koncernas al aliaj, pri ili mi zorgas mem." (p. 134). Kio estas kredo, ne nur finna, sed internacia ĉe nesciemaj patrinoj. Esko, ŝia filo, estas naiva bubo, kies fortoj superkreskis sian prudenton, kaj sekve li mallerte sed gaje implikiĝas en ridindaj kaj malagrablaj situacioj. La kantoro Zebedeo, severmiena kiel vinagro, kiu venis prepari la edziĝateston, ĉiam trovas okazon por prediko. Plej bona el ĉiuj estas la bonhumora maristo Niko, kies ĝustatempa reveno de vojaĝo donas feliĉan finon al la komedio.

La iafoja malglateco de la lingvaĵo kredeble apartenas al la originalo, kiu esprimas la pensojn de senkulturaj kamparanoj. Entute la traduko tute ne mankas rilate al klareco aŭ al energio. Kvankam Esperanto ne havas blasfemvortojn (!), tamen ĉi tiu teatraĵo estas riĉa je fortaj esprimoj, kiujn malpacantaj kamparanoj uzas inter si: ekz., sur p. 54, "Vi bovido, lignoĉevalo, gudrita piceradiko." Inter aliaj ne tre bonaj esprimoj, ni rimarkas: p. 42 "La indeco tamen postulas, ke oni sin defendas je subpremo" (*defendu kontraŭ subpremo*); p. 99 "por ke ni deflankiĝis (*pri tio, ke ni deflankiĝis*); p. 133 "ĵus antaŭ ol" (*ĝuste antaŭ ol*). Sur p. 7 la vorto *meditas* estas uzita kun malĝusta senco. Ĉe p. 15 "predikujo" (=ujo por predikoj) ŝajne signifas *predika katedro*. Malgraŭ ĉi tiuj kaj kelkaj aliaj negravaĵoj, la libro estas bone tradukita kaj estas rekomendinda al ĉiu, kiu volas per Esperanto gustumi el la literaturo de Finnlando.

Batalo pri la domo Heikkila de Johannes Linnankoski, permesite tradukis Vilho Setälä (Eldono Akcia Societo Otava, Helsingfors—Prezo 1ŝ. 8p. afrankite ĉe B.E.A.).

Ĉi tiu novelo, kiu formas No. 1 de la Finna Biblioteko Esperanta, iom revokas en la menso la romanojn de Björnson. Ĉiaokaze ĝi elspiras, por tiel diri, la vigligan freŝecon de la nordo, kaj ĝi altenas streĉe la atenton de la leganto de komenco ĝis fino. La Esperanta stilo estas konforme energia. Tamen ni rimarkas multe da dubaj esprimoj; ekz.: "longa" virino (p. 10); "kelkiuj" (p. 10) kelkiam (p. 22) kelkiom (p. 46)—en ĉi tiuj formoj ni tute ne vidas utilon. "Oni vidis kelkajn, estu nemultajn" (p. 11), ? ili estu (?), povis

Senhejme aŭ preskaŭ.—Ĉu iu samideano provos havigi al la gesinjoroj D. T. Willstead, domon aŭ apartamenton en la Londona regiono. Adreso: 60, *Wharfedale Gardens, Thornton Heath*.

estis) nemultaj; p. 24 "Misago" (malbona ago); p. 25, "fulguranta la mjelon," ? *fulmokuranta la medolon*. Ĉe p. 41 ni rimarkas la kontraŭ-fundamentan formon "unun"—vidu regulon 4 de la 16 reguloj. Ĉe p. 49 "Li neniam vidis ŝian hararon alimaniere krom plektite," ? *pleklita*. P. 51, "la paroĥestro klopis la parion de sia flartabakujo," ? la paroĥestro batis per la fingoj la flankojn. Anstataŭ "pri ke Heikkilä estas detruata" (p. 53), ĉu la Zamenhofa formo *pri tio, ke* . . . ne estas multe pli egalpeza kaj bona? P. 55 "Li turnis la kapon alien," ? en alia direkto.

Tre interesa estas la "Vortklarigoj" ĉe la fino de la libro. Speciale meritas atenton la proponita uzo precipe por la tradukado de finnaj verkoj, de diversaj sonimitaj vortoj, de kiuj la tradukinto donas la jenajn ekzemplojn: "pluvo de grandaj gutoj *trapas* sur la fenestrovitroj; tre malgranda rivereto *lirlas* dum sia fluo, soleca akvoguto falanta sur lageton en resonanta kavo *pulpas*."

NORÉMAC.

Gazetoj Ricevitaj.—*Amerika Esperantisto* (ĝis Aprilo) en Esperanto kaj angla lingvo.

Argentina Esperantisto (ĝis Marto) 4-paĝa gazeto, oficiala organo de A.E.-A.; adreso: Belgrano 865, Buenos Ayres; en la hispana lingvo kaj Esperanto.

Blanka Kruco (Sept. 1918, kaj Dec. kaj Jan. 1919).—N-roj 1 kaj 4 de nova monata gazeto, unuiga organo por la germanaj katolikaj Esperantistoj; aperas malregule; eldonejo: Volksheibzentrale, Graz. Redaktata en la germana lingvo kaj Esperanto. Redaktoro: M. Midert, Breslau X, Werderstrasse 35. (Ankaŭ Aprilo).

Brazila Esperantisto.—(Julio—Sept., kaj Oct.—Dec. 1919) oficiala organo de Brazila Ligo Esperantista, en la portugala lingvo kaj Esperanto.

Bulteno de H.C.E. (Nov.) en la lingvoj japana, angla kaj Esperanta; adreso: 28, Sinagaŭaĉo, Kanazaŭa. Gazeto por la kolektistoj, precipe de poŝtmarkoj.

Esperanta Finnlando (Nova Serio, ĝis Majo) tute en Esperanto. Abonu ĉe B.E.A.

Esperantista Laboristo (Dec.—Jan., Febr. kaj Marto) en la franca lingvo kaj Esperanto. Redaktoro: E. Adam, 24, Boulevard Beaumarchais, Paris; jara abono, 5.50 frankoj. Gazeto plena de utilaj propagandaĵoj.

Esperantisto (ĝis Majo). Gazeto dediĉita al la interna ideo de l'Esperantismo, tute en Esperanto. Enhavas bonstila verkitaĵojn artikolojn, kiel jene: "La interpopola malamo" de Prof. G. F. Nicolai; "La Religio de l'koro" de P. Barthot; "Kulturo kaj kristanismo" de Prof. Adolf de Harnack; "Tendencaj eltiroj el la angla literaturo" (El Edward Bellamy, Carlyle, Oskar Wilde, kaj Edward Carpenter); "La Martiroj de l'homaro" (pri la nova verko "La Stulta Homo" de Prof. Charles Richet); "El la Historio de Esperanto en Hungarujo de la lasta jaro" de Paul Balkanji.—Redakcio: Wien II/1, Postamt 34. Jara abono, 1 ŝilingo.

Esperanto (Nov. Dec. kaj Jan.).—En la hispana lingvo kaj Esperanto, organo de Centro Esperantista "Nova Sento" Bahia Blanca, redakcio: Santa Fe, 77.

Esperanto (ĝis Majo) Organo de U.E.A. tute en Esperanto.

L'Esperanto (ĝis Aprilo) en la itala lingvo kaj Esperanto; jara abono Fr. 5, ĉe firmo A. Paolet, S. Vito Tagliamento, Italujo.

Esperanto Mitteilungen (ĝis Aprilo).—Oficiala Bulteno de la Esp. Societo por Stirio, Graz. Tute en la germana lingvo. Abonprezo K 5.

Esperanto—Praktiko (Jan., ĝis Aprilo) 16-paĝa gazeto en la germana lingvo kaj Esperanto; Adreso: Friedrich Ellersick, Wissmannstrasse 46, Berlin S59, abono: 6 markoj. Bonstila Enhavo.

Eklezia Revuo (Febr. 14). Tute en Esperanto. Jara abono (kvar numeroj) 2ŝ. 6p. ĉe Pastro A. J. Ashley, Farnley Tyas, Huddersfield, Anglujo.

Espero Katolika (Jan.—Aprilo). Reapero de tiu ĉi malnova gazeto, oficiala organo de la Internacia Katolika Unuigo Esperantista. Redakcio: Pastro Ludoviko Koller, O.S.B., paroĥestro en Göttweig, l.p. Earth, Malsupra Aŭstrujo. Jara abono 5 Sm. (laŭ nacia monvaloro).

Esperanto Triumfonta.—Provnumeroj de "La estonta ĉiutaga jurnalo de Esperanto" tute en Esperanto, abonontoj sendu 7-10ŝ. al Teo. Jung, Horrem-Cologne, Germanujo.

Esperanto Itala Revuo (Nov., Dec., kaj Jan.) tri numeroj de nova 16-paĝa gazeto anstataŭanta "Itala Esperantisto"; en la itala lingvo kaj Esperanto, oficiala organo de Esperanta Domo kaj Itala Esperanta Federacio; adreso: via. S. Maria Fulcorina 12, Milan; jara abono: L. 5.

Franca Esperantisto (ĝis Majo).—Nova Serio, reapero de la samnoma gazeto fondita en 1908, monata organo de la francaj Esperantistoj, publikigas la sciigojn de la S.F.P.E. kaj de la Pariza Grupo. Oni abonas ĉe la Librairie Centrale Esperantiste, 51, rue de Clichy, Paris; jara abono Sm. 4=8ŝ. En la franca lingvo kaj Esperanto. Gojege ni salutas la reaparon de nia ŝatata kunfrato, bonegan signon de la reviviganta movado en Francujo.

Germana Esperantisto (ĝis Maj-Junio) en la germana lingvo kaj Esperanto. Eldonejo: Dresden 1, Struvestr 40. Abonprezo, 7 markoj.

German-Pola Esperantisto (Dec. kaj Jan.-Febr.) en la germana, pola kaj Esperanta lingvoj; redaktoro, A. Pankratz, Brenkenhoffstr. 13c, Bromberg, Polujo. Jara abono M. 3.50.

Hispana Esperantisto (ĝis Majo) en la hispana lingvo kaj Esperanto. Redakcio: J. M. Rosenorn, 19 Jaca (Huesca) Hispanujo: Jarabono, 5 pesetoj.

Holanda Pioniro en la holanda lingvo kaj Esperanto. Administrejo: J. L. Bruijn, Paul Krugerlaan, 37, 'S-Gravenhage.

Hungara Esperantisto (Nov. ĝis Majo) 16-paĝa Gazeto en la hungara lingvo kaj Esperanto.

Internacia Komerca Revuo (Dec. ĝis Febr.), krom redakcia artikolo en la ia nacia lingvo, tute en Esperanto. Jara abono Fr. 5 svisaj. Redaktoro, D-ro Hy. Unger, Zurich, Centra Poŝtfako 6104.

Internacia Socia Revuo (Jan. ĝis Majo)—Revivigo de tiu malnova gazeto: 16-paĝa tute en Esperanto. Oni povas aboni ĝin ĉe J. Humphreys, 7, George St., Euston Sq., N.W. 1.

Kataluna Esperantista Federacio, Bulteno de (Sept.—Okt., kaj Nov.-Dec.).—Redaktita tute en Esperanto. Enhavas Raporton pri la Oka Kongreso de la Federacio en Manlieu, 15—17 de Aŭgusto.

La Espero (Novembro, Dec., Jan. kaj Febr.) organo de la svedaj kaj norvegaj samideanoj, en la tri lingvoj.

Komerco per Esperanto (Marto) oktaĝa hektografita gazeto en la franca lingvo kaj Esperanto; jara abono Fr. 2.50 ĉe P. Flageul, 9 Bd Voltaire, Issy, (Seine) Franclando.

Kristana Espero.—Nova kvaronmonata 32-paĝa gazeto en la finna lingvo kaj Esperanto; kristana revuo por enkonduko de senpartia internacia helplingvo Esperanto al la servo de kristanismo, kristanesocia laboro, pacifismo, antialkoholismo kaj higieno. Jara abono, 5 svisaj frankoj ĉe Hugo Salokannel, Laihia, Finnlando.

Literaturo (Okt.-Dec., Jan.-Mar.) Tute en Esperanto, kvara kaj kvina numeroj de ĉi tiu trimonata Gazeto.

La Revuo Orienta (Jan. kaj Febr.) Nova monata gazeto, organo de la ĵus fondita Japana Esperanto-Instituto, labora organizaĵo por propagandi Esperanton, kiu tiurilate anstataŭas la malnova "Japana Esperantista Asocio," kiu tamen ankoraŭ ekzistas kiel morala centro de japanaj Esp-toj kaj organizanto de la ĉiujaraj kongresoj.—Redakcio: K. Ossaka, Uŝigome, Ŝin-Ogaŭmaĉi III.—14. En la japana lingvo kaj Esperanto.

Le Monde Esperantiste (ĝis Apr.) en la franca lingvo kaj Esperanto. Jarabono 5 frankoj ĉe 3, rue Sophie-Germaine, Paris.

Nia Folieto (Dec., ĝis Aprilo) organo de la belgaj samideanoj: redaktoro: V. Hendricz, Zalmstraat, 43, Esperanta Klubo "La Progreso," Gent. Tute en Esperanto; abonprezo: 7 respondkuponoj.

Nederland—Esperanto (ĝis Aprilo) propaganda gazeto tute en la nederlanda lingvo.

Nederlanda Katoliko (Jan., ĝis Majo) en la nederlanda lingvo kaj Esperanto.

Nova Tempo (Nov. ĝis Majo) plejparte en Esperanto. Jara abono: K. 15, ĉe Lerchenfolderstrasse 128, Wien.

Oficiala Gazeto Esperantista (Jan. 25) tute en Esperanto. Jara abono: 5 frankoj ĉe 51, rue de Clichy, Paris.

Progreso (Jan., Feb.) en la ĉeĥa lingvo kaj Esperanto. Jara abono (dek n-roj) K12, ĉe la redakcio: Plzen, Radynska ul. 10. De nun la oficiala organo de la ĵus kreita "Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista," unuigo de la malnovaj bohemiaj kaj slovakaj societoj kaj grupoj.

Febr. numero estas Speciala Eldono dediĉita al la sepdeka naskiĝdato de prezidanto Masaryk.

Svisa Espero (Jan., ĝis Aprilo) en la svisujaj lingvoj kaj Esperanto. Abonprezo, 3 fr. ĉe A. Thonney, Epinettes, Lausanne.

Unuigita Tuthomaro (Jan. ĝis Aprilo) tute en Esperanto. Abonu ĉe W. Heydorn, Hamburg 35, M 7.50.

Verda Ombro (Dec., ĝis Marto) monata bulteno (hektografita) de Formosa Esp-ta Grupo, Taihoku, Japanujo. En la japana lingvo kaj Esperanto.

Universo (Dec.) 20-paĝa gazeteto de la Intern. Klubo "Universo," Munchen, Dietrams-Zellerstrasse 10/2, tute en Esperanto. Jara abono M5.

Pola Esperantisto.

(Julio 1914). Kun Varsovia poŝtsigno 14 VII. 14 fine atingis 17, Hart-street, 29 III. 1920. Enhavas interalie nekrologon pri Berta baronino von Suttner, fama aŭtorino de "For la Batalilojn!"; kiu mortis ses semajnojn antaŭ la milito.

The British Esperanto Association (Inc.).

LIST OF GUARANTORS, 1920.

	£	s.	d.
Carried forward from Page 63	299	3	0
*Bishop, Miss H., Cambridge	1	0	0
Blackett, E. R., Bath	1	0	0
Blaikie, J., M.A., London	2	0	0
Esperantisto, 8820	10	10	0
Carter, Miss W. E., Bradford	1	0	0
Emery, P. A., Woolstanton	4	0	0
Giles, Alban, Newport	5	0	0
Hall, Robert, Portland	0	10	0
*Hart, W. J. H., London	1	0	0
Harvey, William, Edinburgh	2	0	0
Kennedy, David, Glasgow	1	0	0
Kyd, Sir D. H., London	5	0	0
*Long, B. E., B.A., London	2	0	0
*Lyndridge, A. W., Southend-on-Sea	1	0	0
*O'Brien, Miss E., London	1	0	0
*Walsh, T., Leeds	1	0	0
*Warden, J. M., F.F.A., Edinburgh	40	0	0
Williams, G. M., Loughborough	1	0	0

To May 21st. £379 3 0

In previous list "Miss E. Derby" should be "Miss E. Dovey."

At and After the Congress.

	£	s.	d.
*Anderson, Mrs. W. R., Bagshot (Total £5)	3	0	0
*Applebaum, J. D., Liverpool (Total £10)	4	0	0
*Auty, J. C., Sheffield	5	5	0
*Backhouse, James, Bradford	0	6	0
*Blake, Miss M. L., London (Total £1)	0	10	0
*Boocock, Miss S. H., Bradford	1	0	0
*Bournemouth Esperanto Society	1	0	0
*Bradford Esperanto Society	1	0	0
*Brazier, J. F., Ashby-de-la-Zouch	5	0	0
Challenger, L., St. Helens	1	0	0
*Derbyshire, Miss L., Eccles	2	2	0
*Dinslage, J. F., London	2	10	0
*Dovey, Miss E. (Total £3)	1	10	0
*Drinkwater, Miss B., Accrington	0	10	0
Esslemont, Dr. J. E., Bournemouth	2	0	0
Gateshead Esperanto Society	0	10	0
*Grimmitt, V., London	2	0	0
*Hancocks, W. B., Coventry	1	0	0
*Hardaker, Mr. and Mrs., Burnley	10	0	0
*Hipsley, F. W., Birmingham	0	5	0
*Holmes, Mr. and Mrs. J. T., Shipley (Total £20)	16	0	0
*Hone, G. H., Smethwick	1	0	0

	£	s.	d.
*Hone, Miss M. F., Kettering	0	10	0
Hoskison, Thos., Leeds	2	0	0
James, Miss E., Bath	1	0	0
Johns, Miss R., London	0	10	0
*Jones, Dr. D. Rhys, Cardiff	10	0	0
*Liverpool Esperanto Society	1	0	0
*Marriott, Rhodes, Buxton	5	0	0
*Munro, Miss A. M., Edinburgh	3	3	0
*Northampton Esperanto Society	1	0	0
*Page, W. M., Edinburgh (Total £5)	3	0	0
*Palmer-Jones, Mrs. A., Birmingham	1	0	0
Parker, Geo. H., London	3	0	0
*Parker, Miss M., Shipley	2	0	0
Pillar, G. V., London	1	0	0
*Preston Esperanto Society	1	0	0
*Roberts, Mrs. E., Accrington	0	10	0
*Roberts, H. E., Accrington	2	2	0
*Seely, A., Liverpool	0	10	0
*Sharp, Archibald, London (Total £2)	1	0	0
*Sharpe, Richard, Torquay	5	0	0
*Silcox, Miss L. C., Bath	1	0	0
*Simpson, Mr. and Mrs., London (Total £4)	2	0	0
Southport Esperanto Society	0	10	0
Starr, Mark, London	1	0	0
*Sturge, W. H., Birmingham	5	0	0
Sutcliffe, F., Gateshead	0	10	0
*Todd, Miss M., Chorley	1	1	0
*Valentine, Geo., Preston	1	0	0
*Willard, Miss J. W., Liverpool	0	10	0
*Williams, Geo. M., Loughborough (Total £1 10s.)	0	10	0
Merchant, J., Sheffield	10	0	0
Anderson, D. S., Sutton	2	0	0
Bateman, Mr. and Mrs., Sheffield	2	0	0
Bennett, E., Wallasey	1	0	0
Blaikie, J., M.A., London	2	0	0
Campbell, G. W., London	1	0	0
Chitty, Wilfred, Dover	10	0	0
Crowley, Dr. R. H., Letchworth	2	2	0
Dale, Rev. Thos., Hamilton	0	10	0
Fitton, J. H., Shepley, nr. Huddersfield	5	0	0
Hancock, Miss K., Hove	0	10	0
Maling, Arthur T., M.A., Oxford	0	5	0
Milner, Miss M. E., M.A., Leek	5	0	0
Pitt, W., Bath	5	0	0

Total to May 31st, £544 4 0

* Guarantees yearly till further notice.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

KAMAL BAKEROFF, 16, Upper Woburn-place, London, W.C.1; JOHN WILLIAM BOON, 9, Glebe View, Frosterley, Co. Durham; MISS BESSIE BOYD, 4, Griffiths-street, Falkirk, Scotland; ALFRED W. DEARDS, The Bank House, Royston, Herts; DENNIS J. FORDER, 12, Ber-street, Norwich; HENRY C. GARLAND, 43, Cattedown-road, Plymouth; ALF. GJIMBLE, Goodtemplarikalet, Levanger, Norway; ARNOLD GRACEY, 9, Frith-road, Hove, Sussex; S. OSWALD HARRIES, 215, Comox-road, Nanaimo, B.C. Canada; JOHN HIGGINBOTTOM, 578, Liverpool-road, Irlam, Nr. Manchester; MISS ALICE M. HOPTON, Kington, 42, Claremont-avenue, Malvern, Victoria; GEORGE S. HORNSBY, 8, Camden-street, Derby; ARTHUR HUBBARD, 76, Haycroft-street, Grimsby; FREDERICK JOHNSON, 2, Thomas-street, Grimsby; WILLIAM H. KING, Post Office, Whangarei, North Auckland, New Zealand; ALBERT KNECHT, Hafnergasse, 1, Pforzheim, Germany; GORDON LINDSAY, 57, Murray-street, Prahran, Victoria, Australia; MISS LILLIE MCCONNELL, 193, Templemore-avenue, Belfast; MRS. L. MCCRIE, c/o Mrs. PROVAND, 304, Bath-street, Charing Cross, Glasgow; IAN MACPHERSON, 21, Nellfield-place, Aberdeen; MISS AGNES MILLER, 72, Woodbank-crescent, Sheffield; MRS. HELEN M. MUNDIE, 411, Clifton-road, Woodside, Aberdeen; THOMAS EDWIN PETERS, 40, Evans-street, Crewe, Cheshire; GEORGE L. PREEDY, 22, Highmoor-road, Caversham, Reading; GEORGE PROBERT, 53, Leicester-road, Bedworth, Nr. Nuneaton, Warwickshire; HENRY RICHARDSON, 42, Upper Newtownards-road, Bloomfield, Co. Down; ISABELLA RICHARDSON, 3, Upper Ely-place, Dublin; ROBERT T. SPENCER, 18, Sheaf Gardens-terrace, Sheffield; ALFRED H. SMITH, Luncroft, Stratford Villas, Newcastle-on-Tyne; MISS CHRISTINE WILLEY, The Mount, Stoke-on-Trent; SIR H. W. WILLIAMSON, 7, Spring Hall-place, Halifax; R. B. WITTY, Asst. Town Clerk, Nelson, New Zealand; EDWIN WORSNUP, Leyburn, Riedburn-road, Shipley, Bradford; MISS RUTH C. BENTINCK, 78, Harley-street, London, W.1; CECIL WALPOLE MARSH, B.Sc., 107, Donegall-street, Belfast; ARTHUR ROBB, 95, Chase Side, Enfield, Middlesex; RICHARD CORCORAN, Austin Friars Street, Mullingar, Ireland; ALPHONSE B. DUROCHER, 297, Workman Street, Montreal, Canada; JOHN HILL, 3, Selby Road, Anerley, London, S.W.20; MISS DOROTHY HOLNESS, The Nook, Hatfield, Herts.

NEW FELLOWS.

Liverpool.—Miss AGNES BAXTER.

London.—Miss DOROTHY E. FIDDIAN.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Miss LIZZIE SAMPLES, Barrow-in-Furness; WM. F. PARRY, Brighton; *Miss K. HANCOCK, Miss F. M. LITTLE, Hove; Miss GRACE AGNEW, Miss DUNCAN MCFARLANE, Port Glasgow; ALEX. GREAVES, J. L. PARK ROBERT HENDRY, Greenock; *Miss MABEL R. HOLMAN, Woolwich; FRANCIS C. CROSS, ARTHUR S. WALL; LEONARD N. WEST; MRS EMILIE MEYER, Miss SUSAN N. RANDS, Miss HILDA M. WILLIAMS, Bath; *Miss CATHERINE ELGAR, (Blindulino), London, W.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*DONALD G. E. RODGERS, Sheffield; *HERBERT B. JONES, Miss LUCY B. T. JAMES, Bath; ALEXANDER SOAR, Telephone Exchange, Northam, W. Australia.

*Denotes that Candidate has passed with distinction.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, July 12, at the offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C.1., will be held an Examination for the Preliminary Certificate, at 6.30 p.m., and

on Tuesday, July 13, an Examination for the Advanced Certificate, at 6.0 p.m. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

B.E.A. COUNCIL MEETING.

Held at the offices of the Association, 17, Hart Street, London, on Monday, 17th May, 1920, at 6.30 p.m.

In the Chair: Mr. G. J. Cox.

Present: Mr. Chatterton, Mr. Edmonds, Mr. Fairman, Miss Grant, Mr. H. Hill, Mr. Holder, Mr. Long, Mr. Menteth, Miss O'Brien, Mr. Robertson, Mr. Sharp, Mr. Yelland.

In attendance: Mr. Millidge, Mr. Butler and Mr. Epstein.

The Hon. Treasurer reported on the finances and the Business Manager on the sales for the first four months of the year. The latter pointed out that owing to the continued increase in the prices charged by publishers and in overhead charges, the price of a large number of books had had to be raised, and a new book list is being issued.

Other matters, including the proposed new Articles of Association, were discussed and resolutions taken.

Notice is hereby given that the next Meeting of Council will be held on Monday, June 21, at the Offices of the Association, 17, Hart Street, London, W.C.1, at 6.30 p.m., and that the following Meeting will be held on Monday, July 19, at the same place and time.

AGENDA.

Financial Report.

Correspondence.

Any member with further suggestions regarding the proposed new Articles of Association should forward them as soon as possible, and before June 21, to the Secretary of the Articles Revision Committee, Mr. W. M. Page, 218, Bruntsfield Place, Edinburgh.

DONATIONS TO B.E.A.

C. H. Crossman, 5s.; F. C. Willis, 15s.; G. S. Hornsby, 5s.; G. H. Overton, 2s. 9d.; H. G. Buckle, 1s.; Woolwich Esperanto Society, 10s.; J. A. Hodges, 8s. 6d.; Col. W. A. Gale, £1. Accrington Esperanto Society, £1; C. H. Edmonds, £2; A. Hurley, 10s.; Miss F. Kilner, 10s.; Du Londonaninoj, 5s.; J. H. Pudney, 10s. L. Shackleton, 10s.; Miss Thorpe and Accrington Friends, £5 4s. Burnley Esperanto Society, £2; Southportaninoj, 5s.; Islingtonanoj, 2s.; Mrs. S. E. Wright, £1 1s.; Anon, 7s. 6d.; Yelland, E. E., 10s.; Mrs. Applebaum, £1., to May 31st.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.)

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi ses pencojn (25 spesdekojn) por trilinea enpresaĵo kiel sube (pli ol tri linioj po tri pencoj por ĉia komencita linio); ĉiu MEMBRO de la Asocio havas la rajton fari unu enpresaĵon senpage. Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.

1038. New York City, Usono.—S-ro Armand B. Coigne, 2633, Creston-ave., Fordham, deziras koni gesinjorojn interesatajn en internacia asocio por psika enketado kiel helpontoj kaj avizantoj. Mi ne korespondos pri psikismo nek pri ia temo escepte tiun asocion. P.K. kaj P.M. kolektantoj ne ricevos respondon.

1148. Atemaxac (Guajmalajara), Mexico.—S-ro Ernesto E. Guerra, bonvenigas korespondadon, precipe de samideanoj de larĝa kriterio, pri grandaj kaj malgrandaj aferoj de la vivo.

1227. Paris 12e., Francujo.—S-ro Georges Chavand, 103 Bd. Poniatowski 103, deziras interaĝi fotografaĵojn. Li alvokas al iuj fotografantaj samideanoj, por ke ili aligu al Tutmonda Foto-Klubo, speciala asocio por ĉiulandaj amatorfotografistoj. Ĉiam respondas, petu informojn.

1228. Las Palmas (Kanariaj Insuloj).—S-ro C. Corrales, P.O. Box 65, deziras korespondadi letare kaj pkarte en la angla kaj Esperanta lingvoj prefere kun junulinaj.

1229. Zilina, Slovakujo.—S-ro Alojzo Janza, poŝtfako 26, petas, ke la filatelistoj sendu al li kien ajn kvanton da sialandaj poŝtmarkoj; li sendos la saman kvanton da ĉeĥoslovakaj kaj hungaraj.

1230. Cambuslang, Scotland.—S-ro T. R. Ashmore, 53, Brown-s-de-rd., deziras interaĝi il. poŝtkartojn. Tre volus ricevi bild-kartojn de naciĉestatoj.

1231. Košice (Ĉeĥoslovakujo).—D-ro Antono Rubeš, (urba ĉefkuracisto) Mestský dom, deziras korespondadi kun ĉiulandaj samideanoj: al ĉiuj respondos tuj kaj plezure.

1232. Tiptree (E sex) Anglujo.—S-ro Mac Munn dez. koresp. kun ĉiulandaj edukistoj pri eksperimentoj rilate al la liberigo de infanoj, ludlaboraj metodoj, k. t. p.

1233. London, E.C.3.—S-ro W. R. Jenkin 5a, Ingeniero, S.S. "Manora," c/o Gray, Dawes & Co., 122, Leadenhall-st., deziras korespondi kun inĝenieroj de aliaj landoj. Li respondos al ĉiuj.

1234. Pleven, Bulgarujo.—S-ro Simon P. Simov, telegrafisto, Str. Alexandrowska 8 Kvartala, deziras korespondadi kun ĉiuj pri ĉio. Prefere kun anglaj, francaj, portugaliaj, k. t. p. kolonianoj. Deziras esperantaĵojn donas uzitajn bulgarajn poŝtmarkojn. Interesiĝas pri ĉiuj temoj.